

Jabatan Audit Negara Malaysia

**KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019**

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019**

Sijil Mengenai Pengauditan Penyata Kewangan

Pendapat

Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2019 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut dan nota kepada penyata kewangan termasuklah ringkasan polisi perakaunan yang signifikan seperti dinyatakan pada muka surat 1 hingga 43, telah diaudit oleh wakil saya.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Majlis Perbandaran Seremban pada 31 Disember 2019 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171).

Asas Kepada Pendapat

Pengauditan telah dilaksanakan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya dihuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam sijil ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Majlis Perbandaran Seremban dan telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *International Standards of Supreme Audit Institutions*.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Perkara Audit Utama

Perkara Audit Utama adalah perkara berdasarkan penilaian profesional saya yang mana ia merupakan perkara signifikan dalam pengauditan Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban untuk tahun semasa. Perkara ini telah ditekankan dalam konteks pengauditan Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban secara keseluruhan, saya tidak memberikan pendapat yang berasingan mengenai Perkara Audit Utama dalam menyatakan pendapat saya.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Sijil Juruaudit Mengenainya

Ahli Majlis Majlis Perbandaran Seremban bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Sijil Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Ahli Majlis Terhadap Penyata Kewangan

Ahli Majlis bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan Piawai Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Ahli Majlis juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban, Ahli Majlis bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Majlis Perbandaran Seremban untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Sijil Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

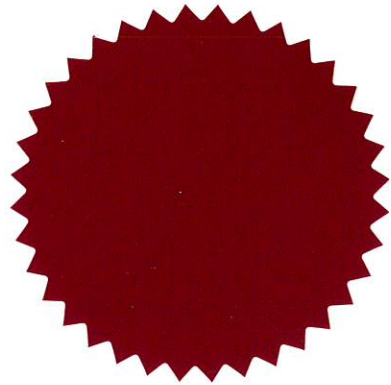
- a. Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Majlis Perbandaran Seremban.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Ahli Majlis.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Ahli Majlis dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Majlis Perbandaran Seremban sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Sijil Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Sijil Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban memberi gambaran yang saksama.
- f. Saya menentukan perkara paling signifikan dalam pengauditan Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban tahun kewangan semasa sebagai perkara audit utama melalui komunikasi dengan Ahli Majlis. Saya menerangkan perkara ini di dalam Sijil Juruaudit melainkan undang-undang atau peraturan menghalang pendedahan awam atau dalam keadaan yang sangat jarang berlaku, saya menentukan bahawa perkara ini tidak boleh dinyatakan dalam Sijil Juruaudit kerana kesan buruk pendedahan tersebut secara munasabah dijangka akan melebihi faedah kepentingan awam.

Hal-hal Lain

Sijil ini dibuat untuk Ahli Majlis berdasarkan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171) dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan sijil ini.

(AHMAD BIN SELI)
b/p. KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

SEREMBAN, NEGERI SEMBILAN
21 SEPTEMBER 2020

Laporan Juruaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara - Majlis Perbandaran Seremban, Negeri Sembilan

Pendapat

Penyata Kewangan Majlis Perbandaran Seremban ("Majlis") telah diaudit oleh kami yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2019 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih dan Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 1 hingga 43.

Pada pendapat kami, selain daripada kesan yang dinyatakan di perenggan Asas Pendapat di bawah, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai Penyata Kedudukan Kewangan Majlis pada 31 Disember 2019 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih dan Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS), Pekeliling Perbendaharaan dan Akta Kerajaan 1976 (Akta 171).

Asas Kepada Pendapat

Kami telah menjalankan audit mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa. Tanggungjawab kami di bawah piawaian dijelaskan dengan lebih terperinci di dalam bahagian Tanggungjawab Juruaudit bagi Audit Penyata Kewangan dalam laporan kami. Kami percaya bahawa bukti audit yang kami perolehi adalah mencukupi dan bersesuaian sebagai asas pendapat kami.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika lain

Kami adalah bebas daripada Majlis serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan Undang-Undang Kecil (Etika Profesional, Kelakuan dan Amalan) dalam Institut Akauntan Malaysia ("Undang-Undang Kecil") dan Lembaga Piawaian Etika Antarabangsa untuk Kod Etika Antarabangsa Akauntan Profesional (termasuk *International Independence Standards*) ("Kod IESBA"), dan kami telah memenuhi tanggungjawab etika kami yang lain mengikut undang-undang kecil dan Kod IESBA.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Ahli Anggota Majlis bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat kami terhadap penyata kewangan Majlis tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan kami tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

KUALA LUMPUR

No. 5-1, Level 5,
PV 128, No. 128
Jalan Genting Klang,
53300 Kuala Lumpur
[T] +6 03 4141 6242
[F] +6 03 4141 6275

SHAH ALAM

Lot 1, 3rd Floor
Jalan Tengku Ampuan Zabedah F 9/F,
Seksyen 9, 40100 Shah Alam,
Selangor Darul Ehsan
[T] +6 03 5524 4744 / 4044
[F] +6 03 5524 4344

BANGI

No. 29-1-1B
Jalan Medan PB 2B, Seksyen 9
43650 Bandar Baru Bangi,
Selangor Darul Ehsan
[T] +6 03 8926 9480
[F] +6 03 8922 2590

E-Mail
admin@adamco.my

URL
www.adamco.my

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Laporan Juruaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara -Majlis Perbandaran Seremban, Negeri Sembilan (sambungan)

Tanggungjawab Ahli Anggota Majlis Terhadap Penyata Kewangan

Ahli Anggota Majlis bertanggungjawab bagi penyediaan penyata kewangan Majlis yang memberi gambaran yang benar dan saksama selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Ahli Anggota Majlis juga bertanggungjawab terhadap kawalan dalaman seperti Anggota Majlis menentukan adalah perlu untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Majlis yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan oleh penipuan atau ralat.

Dalam menyediakan penyata kewangan Majlis, Ahli Anggota Majlis bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Majlis untuk meneruskan sebagai satu usaha berterusan, mendedahkan, seperti yang berkenaan, perkara-perkara yang berkaitan dengan usaha berterusan dan menggunakan asas usaha berterusan perakaunan melainkan jika Anggota Majlis berhasrat sama ada untuk membubarkan Majlis atau memberhentikan operasi, atau tiada alternatif yang realistik tetapi untuk berbuat demikian.

Tanggungjawab Juruaudit bagi Audit Penyata Kewangan

Objektif kami adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Majlis secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan oleh fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat kami. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangka dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa, kami menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan "profesional skeptisisme" sepanjang audit. Kami juga:

- Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata yang ketara pada penyata kewangan Majlis, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit responsif kepada risiko berkenaan, dan mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk menyediakan asas bagi pendapat kami. Risiko tidak mengesan salah nyata yang ketara akibat daripada penipuan adalah lebih tinggi kepada sesuatu hasil daripada kesilapan, begitu juga dengan penipuan yang mungkin melibatkan pakatan sulit, pemalsuan, peninggalan yang disengajakan, gambaran yang salah, atau melangkaui kawalan dalaman.

Laporan Juruaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara -Majlis Perbandaran Seremban, Negeri Sembilan (sambungan)

Tanggungjawab Juruaudit bagi Audit Penyata Kewangan (sambungan)

- Mendapatkan pemahaman kawalan dalaman yang berkaitan dengan audit bagi tujuan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian dengan keadaan, tetapi bukan bertujuan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Majlis.
- Menilai kesesuaian polisi perakaunan yang digunakan dan kewajaran anggaran perakaunan dan juga berkaitan dengan pendedahan yang dibuat oleh Ahli Anggota Majlis.
- Membuat kesimpulan mengenai kesesuaian penggunaan asas usaha berterusan daripada perakaunan oleh Anggota Majlis dan, berdasarkan bukti audit yang diperolehi, sama ada ketidakpastian material yang wujud berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang boleh menimbulkan keraguan yang besar ke atas keupayaan Majlis untuk terus sebagai satu usaha berterusan. Jika kami membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian material wujud, kami dikehendaki untuk memberi perhatian di dalam laporan juruaudit yang berkaitan dengan pendedahan dalam penyata kewangan Majlis atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, untuk mengubah pendapat kami. Kesimpulan kami adalah berdasarkan kepada bukti audit yang diperolehi sehingga tarikh laporan juruaudit kami. Walau bagaimanapun, peristiwa akan datang atau keadaan boleh menyebabkan Majlis berhenti untuk terus sebagai satu usaha berterusan.
- Menilai pembentangan secara keseluruhan, struktur dan kandungan penyata kewangan Majlis, termasuk pendedahan, dan sama ada penyata kewangan mewakili transaksi asas dan peristiwa dengan cara untuk mencapai pembentangan yang saksama.

Kami berkomunikasi dengan Ahli Anggota Majlis mengenai, antara perkara-perkara lainnya, skop yang dirancang dan masa audit dan penemuan penting audit, termasuk apa-apa kekurangan yang ketara dalam kawalan dalaman yang kami kenal pasti semasa audit kami.

Laporan mengenai Keperluan Perundangan dan Kawal Selia Yang Lain

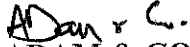
Selaras dengan keperluan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171) di Malaysia, kami turut melaporkan bahawa pada pendapat kami, rekod perakaunan dan rekod-rekod lain serta daftar-daftar yang dikehendaki oleh Akta untuk disimpan oleh Majlis telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta tersebut.

Laporan Juruaudit Swasta Kepada Ketua Audit Negara -Majlis Perbandaran Seremban, Negeri Sembilan (sambungan)

Hal-hal lain

Laporan ini dibuat untuk ahli-ahli Majlis, sebagai satu badan, selaras dengan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171), di Malaysia dan bukan untuk tujuan lain. Pihak kami tidak bertanggungjawab terhadap pihak-pihak lain bagi kandungan laporan ini.

ADAM & CO.
AF 1250
Akauntan Bertauliah

MOHAMAD FAIZAL BIN
ABDUL FATAH
03375/06/2022 J
Akauntan Bertauliah

Bandar Baru Bangi,
Tarikh: 04 SEP 2020

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

LAPORAN DAN PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019

<u>Kandungan</u>	<u>Muka Surat</u>
* Maklumat Majlis	(i)
* Pengakuan Oleh Pegawai Utama Yang Bertanggungjawab Ke Atas Pengurusan Kewangan	(ii)
* Penyata Oleh Ahli-Ahli Majlis	(iii)
* Penyata Kedudukan Kewangan	1
* Penyata Prestasi Kewangan	2 - 3
* Penyata Perubahan Aset Bersih	4
* Penyata Aliran Tunai	5 - 6
* Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar	7
* Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan	8 - 43

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

MAKLUMAT MAJLIS

DATUK BANDAR	: Y. BHG DATO' HJ. ZAZALI BIN SALEHUDIN
SETIAUSAHA	: EN. MAS MIDYAWAN BIN YAHYA
PENGARAH UNDANG-UNDANG	: EN. HANIZAM BIN AHMAD
PENGARAH KEWANGAN	: PUAN ANIZAHATON BT KAMALUDIN
JURUAUDIT	: KETUA AUDIT NEGARA, Jabatan Audit Negara, Aras 1-5, Lot 2 G 4, Presint 2, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya.
PEJABAT BERDAFTAR	: Wisma MBS, Persiaran Forest Heights 1, Jalan Seremban - Tampin, 70450 Seremban, Negeri Sembilan Darul Khusus.
BANK-BANK	: RHB Bank Berhad : Bank Islam Malaysia Berhad : AmBank (M) Berhad : CIMB Bank Berhad : Bank Kerjasama Rakyat Malaysia : Maybank Berhad

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN

Saya, **Dato' Haji Zazali Bin Salehudin**, pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan Majlis Perbandaran Seremban, dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar bagi tahun berakhir pada 31 Disember 2019 yang berikut ini berserta nota-nota di dalamnya, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya adalah benar dan saya membuat pengakuan ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ianya adalah benar dan menurut kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Ditandatangani dan diakui oleh)
penama yang tersebut di atas)
di SEREMBAN, NEGERI SEMBILAN)
pada 30 JUN 2020)

Di hadapan saya,

Tingkat 1, No. 43A Jalan Temiang
70200 Seremban, Negeri Sembilan Darul Khusus

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

PENYATA OLEH AHLI-AHLI MAJLIS

Kami, **ENCIK NOOR ISKANDAR BIN MOHAMAD NOOR** dan **ENCIK MK IBRAHIM BIN ABD RAHMAN** yang merupakan dua daripada Ahli-Ahli Majlis, Majlis Bandaraya Seremban dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat kami, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar yang berikut ini berserta dengan nota-nota di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan Majlis Perbandaran Seremban pada 31 Disember 2019 dan Prestasi Kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak Ahli-Ahli Majlis ,

ENCIK NOOR ISKANDAR BIN MOHAMAD NOOR

Ahli Majlis,
Majlis Bandaraya Seremban,
Seremban, Negeri Sembilan.

Tarikh : 30 JUN 2020

ENCIK MK IBRAHIM BIN ABD RAHMAN

Ahli Majlis,
Majlis Bandaraya Seremban,
Seremban, Negeri Sembilan.

Tarikh : 30 JUN 2020

PEJABAT MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
WISMA MBS,
PERSIARAN FOREST HEIGHTS 1,
JALAN SEREMBAN - TAMPIN,
70450 SEREMBAN,
NEGERI SEMBILAN DARUL KHUSUS.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2019

	Nota	31.12.2019 RM	31.12.2018 RM <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>	01.01.2018 RM <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>
ASET SEMASA				
Urusniaga bukan pertukaran belum terima	3	24,068,030	23,166,364	24,231,253
Urusniaga pertukaran belum terima	4	2,123,097	2,075,337	2,417,486
Pelbagai akaun belum terima, deposit dan pendahuluan	5	23,437,826	29,453,047	27,285,956
Simpanan tetap	6	43,000,000	49,500,000	51,500,000
Wang di tangan dan di bank	7	6,535,768	5,885,572	3,522,260
		99,164,721	110,080,320	108,956,955
ASET BUKAN SEMASA				
Hartanah, loji dan peralatan	8	2,534,877,068	2,650,516,109	2,782,038,071
Hartanah pelaburan	9	281,057,954	271,236,658	273,707,352
Kerja dalam pelaksanaan	10	17,017	15,884,169	5,473,502
Aset tak ketara	11	1,214,031	1,183,895	992,819
Pelbagai akaun belum terima, deposit dan pendahuluan	5	101,131	75,243	92,007
		2,817,267,201	2,938,896,074	3,062,303,751
JUMLAH ASET		2,916,431,922	3,048,976,394	3,171,260,706
LIABILITI SEMASA				
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan terakru	12	20,153,186	38,025,346	31,218,010
Geran tertunda	13	2,580,179	1,733,061	6,789,248
Peruntukan	14	2,093,098	-	-
Peruntukan manfaat kakitangan	15	528,776	343,699	546,003
Pinjaman sewa beli	16	374,379	441,949	539,208
Pinjaman	17	2,739,085	1,373,392	349,090
		28,468,703	41,917,447	39,441,559
LIABILITI BUKAN SEMASA				
Peruntukan manfaat kakitangan	15	631,092	607,118	657,556
Pinjaman sewa beli	16	686,254	1,060,634	1,502,680
Pinjaman	17	57,667,776	57,289,490	46,999,414
		58,985,122	58,957,242	49,159,650
JUMLAH LIABILITI		87,453,825	100,874,689	88,601,209
ASET BERSIH		2,828,978,097	2,948,101,705	3,082,659,497
ASET BERSIH				
Kumpulan Wang Majlis		2,827,978,097	2,947,101,705	3,081,659,497
Kumpulan Wang Pinjaman		1,000,000	1,000,000	1,000,000
		2,828,978,097	2,948,101,705	3,082,659,497

Silalah rujuk nota-nota kepada penyata kewangan.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA PRESTASI KEWANGAN
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019

	Nota	2019 RM	2018 RM <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>
HASIL			
Urusniaga bukan pertukaran	18	123,520,324	115,219,585
Urusniaga pertukaran	19	13,928,713	10,819,906
JUMLAH HASIL		137,449,037	126,039,491
PERBELANJAAN			
Emolumen			
Gaji dan upahan		19,254,975	18,898,354
Elaun tetap		5,415,688	5,441,720
Sumbangan berkanun untuk kakitangan		3,367,776	3,304,692
Elaun lebih masa		3,083,151	2,829,659
Faedah kewangan yang lain		2,550,682	1,831,596
Elaun Ahli Majlis		539,833	382,680
		34,212,105	32,688,701
Perkhidmatan dan Bekalan			
Perbelanjaan perjalanan dan sara hidup	20	527,654	498,552
Pengangkutan barang-barang		3,427	10,217
Utiliti	21	11,536,322	11,449,998
Sewaan	22	486,510	790,824
Bekalan bahan-bahan mentah	23	2,690,354	2,822,021
Bekalan dan bahan-bahan lain	24	1,674,071	1,514,784
Penyelenggaraan dan pembaikan kecil	25	6,471,524	6,391,146
Perkhidmatan ikhtisas dan hospitaliti	26	31,227,628	30,156,519
		54,617,490	53,634,061
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap			
Pemberian dalam negeri	27	222,100	301,245
Tuntutan, insurans dan pampasan	28	1,180	6,816
Ganjaran		128,423	112,904
Gantian cuti rehat		679,795	148,748
Faedah	29	3,086,650	2,585,903
		4,118,148	3,155,616
Perbelanjaan-Perbelanjaan Lain			
Pelbagai perbelanjaan	30	1,873,289	3,142,856
Perbelanjaan pembangunan	31	15,920,198	22,385,213
Kerugian atas pelupusan		10,084	327,275
Pulangbalik dan hapuskira		218,037	219,103
Rosot nilai aset kewangan		642,953	810,873
		18,664,561	26,885,320

Silalah rujuk nota-nota kepada penyata kewangan.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA PRESTASI KEWANGAN
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019

	Nota	2019 RM	2018 RM <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>
Susutnilai dan pelunasan			
Lain-lain aset		10,055,250	9,550,889
Aset Infrastruktur		134,905,091	134,682,696
		<hr/>	<hr/>
		144,960,341	144,233,585
JUMLAH PERBELANJAAN		<hr/>	<hr/>
		256,572,645	260,597,283
KURANGAN BAGI TAHUN		<hr/>	<hr/>
		(119,123,608)	(134,557,792)

Sila rujuk nota-nota kepada penyata kewangan.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA PERUBAHAN ASET BERSIH
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019

	Nota	Kumpulan Wang Majlis RM	Kumpulan Wang Pinjaman RM	Jumlah Aset Bersih RM
Baki pada 1 Januari 2018		3,023,717,398	1,000,000	3,024,717,398
- <i>Seperti yang dinyatakan terdahulu</i>				
Pelarasan tahun lalu	36	57,942,099	-	57,942,099
Baki pada 1 Januari 2018		3,081,659,497	1,000,000	3,082,659,497
- <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>				
Kurangan bersih bagi tahun		(134,557,792)	-	(134,557,792)
Baki pada 31 Disember 2018		2,947,101,705	1,000,000	2,948,101,705
Kurangan bersih bagi tahun		(119,123,608)	-	(119,123,608)
Baki pada 31 Disember 2019		<u>2,827,978,097</u>	<u>1,000,000</u>	<u>2,828,978,097</u>

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019

	Nota	2019 RM	2018 RM <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI			
Kurangan bagi tahun		(119,123,608)	(134,557,792)
Pergerakan bukan tunai:			
Susutnilai dan pelunasan		144,960,341	144,233,585
Pelarasan belanja		77,745	-
Pulangbalik dan hapuskira		218,037	219,103
Rosot nilai aset kewangan		642,953	810,873
Belanja peruntukan		2,093,098	-
Peruntukan manfaat kakitangan		537,095	293,261
Pembayaran peruntukan manfaat kakitangan		(605,488)	(466,867)
Peningkatan / (Pengurangan) dalam peruntukan manfaat kakitangan		277,444	(79,136)
Pelunasan geran		(11,579,449)	(12,149,560)
Perbelanjaan faedah		3,086,650	2,585,903
Pengurangan / (Peningkatan) belum terima (Pengurangan) / Peningkatan belum bayar		4,257,905 (17,872,160)	(1,769,684) 6,807,336
Kerugian atas pelupusan jualan hartanah, loji dan peralatan		10,084	317,087
Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi		6,980,647	6,244,109
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN			
Belian hartanah, loji dan peralatan	(a)	(7,016,649)	(2,211,913)
Belian aset tak ketara		(502,843)	(466,227)
Belian hartanah pelaburan		-	(1,433,952)
Tambahan kerja dalam kemajuan	(b)	(11,613,357)	(4,524,249)
Terimaan daripada jualan hartanah, loji dan peralatan		58	15,118
Aliran tunai bersih daripada aktiviti pelaburan		(19,132,791)	(8,621,223)
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN			
Penerimaan geran		12,426,567	7,093,373
Bayaran balik pinjaman		(2,739,084)	(1,373,371)
Faedah dibayar		(2,943,193)	(2,440,271)
Pembayaran pinjaman sewa beli		(441,950)	(539,305)
Aliran tunai bersih daripada aktiviti pembiayaan		6,302,340	2,740,426
(Pengurangan) / Peningkatan bersih dalam tunai dan kesetaraan tunai		(5,849,804)	363,312
Tunai dan kesetaraan tunai pada awal tempoh		45,385,572	45,022,260
Tunai dan kesetaraan tunai pada akhir tempoh		39,535,768	45,385,572
<i>Tunai dan kesetaraan tunai pada akhir tempoh terdiri daripada :</i>			
Simpanan tetap		43,000,000	49,500,000
Wang di tangan dan di bank		6,535,768	5,885,572
		49,535,768	55,385,572
Tolak : Simpanan tetap dicagarkan		(10,000,000)	(10,000,000)
		39,535,768	45,385,572

	2019 RM	2018 RM <i>Seperti yang</i> <i>dinyatakan</i> <i>semula</i>
Nota a:		
Pembelian hartanah, loji dan peralatan Dibiayai melalui pinjaman	11,356,255 (4,339,606)	2,211,913 -
	<u>7,016,649</u>	<u>2,211,913</u>
Nota b:		
Penambahan kerja dalam kemajuan Dibiayai melalui pinjaman	11,613,357 -	17,066,366 (12,542,117)
	<u>11,613,357</u>	<u>4,524,249</u>

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN
PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019

	JUMLAH BAJET		Jumlah Sebenar RM	^Varian Bajet RM	^Varian Bajet %
	Asal RM	Akhir RM			
PENERIMAAN					
Urusniaga bukan pertukaran	83,874,500	83,874,500	83,396,196	(478,304)	(0.57)
Urusniaga pertukaran	11,311,500	11,311,500	13,566,228	2,254,728	19.93
	<u>95,186,000</u>	<u>95,186,000</u>	<u>96,962,424</u>	<u>1,776,424</u>	<u>1.87</u>
PEMBAYARAN					
Emolumen	33,741,000	34,764,100	34,498,339	(265,761)	(0.76)
Perkhidmatan dan bekalan	52,755,600	56,833,700	54,874,401	(1,959,299)	(3.45)
Pemilikan harta modal	746,600	3,450,300	643,358	(2,806,942)	(81.35)
Pemberian dan kenaaan bayaran tetap	4,626,500	4,177,700	4,169,445	(8,255)	(0.20)
Perbelanjaan lain-lain	1,467,300	1,664,700	1,520,679	(144,021)	(8.65)
Perbelanjaan pembangunan	1,849,000	2,398,900	2,371,899	(27,001)	(1.13)
	<u>95,186,000</u>	<u>103,289,400</u>	<u>98,078,121</u>	<u>(5,211,279)</u>	<u>(5.05)</u>
KURANGAN BERSIH	<u>-</u>	<u>(8,103,400)</u>	<u>(1,115,697)</u>	<u>(3,434,855)</u>	

^ Merujuk kepada varian di antara Jumlah Sebenar dan Jumlah Bajet Akhir.

PENJELASAN BAGI VARIAN YANG MELEBIHI 20%

1. Pemilikan Harta Modal

Pengurangan pemilikan harta modal adalah disebabkan oleh Majlis menggunakan keseluruhan peruntukan yang disalurkan oleh Kementerian Perumahan Kerajaan Tempatan (KPKT) bagi kerja-kerja baikpulih Pasar Besar Seremban tanpa menggunakan peruntukan dalaman.

MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2019

1. MAKLUMAT AM

1.1. Kegiatan Utama Majlis

Kegiatan Utama Majlis adalah memberi dan meningkatkan perkhidmatan dan kemudahan prasarana serta perancangan dan pelaksanaan program-program pentadbiran, ekonomi dan sosial bagi kawasan Majlis Perbandaran Seremban.

Mengenakan cukai taksiran terhadap pemilik-pemilik harta bagi harta-harta yang boleh dikenakan cukai taksiran yang secara langsung atau tidak langsung menerima perkhidmatan Majlis seperti penataan lampu jalan, pembersihan longkang dan kutipan sampah.

Mengenakan sewa ke atas premis-premis Majlis.

Mengeluarkan lesen perniagaan kepada peniaga-peniaga yang menjalankan aktiviti perniagaan dalam kawasan operasi Majlis.

1.2. Penyata Kewangan ini dibentangkan dalam Ringgit Malaysia ("RM") yang merupakan mata wang fungsian dan persembahan Majlis.

1.3. Penyata Kewangan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2019 telah dibentang dan diluluskan oleh Mesyuarat Majlis Penuh Majlis Bandaraya Seremban pada **30 Jun 2020**.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN

2.1. Asas Penyediaan Penyata Kewangan

2.1.1. Penyata Kewangan Majlis disediakan berdasarkan kepada konvensyen kos sejarah selain yang dinyatakan secara berasingan dan mematuhi Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan 1 Pekeliling Perbendaharaan.

2.1.2. Penyediaan Penyata Kewangan memerlukan pertimbangan, anggaran dan andaian yang memberi kesan kepada penggunaan dasar dan amaun bagi aset, liabiliti, hasil dan belanja yang dilaporkan.

Anggaran dan andaian yang digunakan akan disemak secara berterusan. Semakan semula kepada anggaran perakaunan akan diiktiraf dalam tempoh anggaran tersebut disemak, jika semakan semula hanya memberi kesan kepada tempoh tersebut, atau dalam tempoh semakan dan tempoh masa hadapan sekiranya semakan semula memberi kesan kepada tempoh semasa dan masa yang akan datang.

Sekiranya pertimbangan ini memberi kesan signifikan kepada amaun yang diiktiraf dalam Penyata Kewangan, ia hendaklah didedahkan dalam Nota 2.20 kepada Penyata Kewangan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.2. Pengiktirafan Pendapatan dan Perbelanjaan

2.2.1. Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran

Urusniaga bukan pertukaran akan diiktiraf sebagai aset apabila terdapat manfaat ekonomi masa depan atau potensi perkhidmatan dijangka mengalir ke dalam entiti, ianya berpunca daripada peristiwa lampau serta nilai saksama aset dapat diukur dengan munasabah. Urusniaga bukan pertukaran yang diiktiraf sebagai aset hendaklah diiktiraf sebagai hasil, kecuali setakat liabiliti yang juga diiktiraf berkenaan dengan aliran masuk yang sama sebagai tertunda di dalam penyata kedudukan kewangan. Apabila obligasi terhadap sesuatu liabiliti itu telah dipenuhi, entiti hendaklah mengurangkan amaun bawaan liabiliti yang diiktiraf itu dan mengiktiraf amaun hasil yang sama dengan pengurangan itu.

Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran adalah seperti berikut :

(i) Cukai Taksiran

Cukai taksiran adalah hasil cukai yang dikenakan ke atas pegangan harta berkadar yang terletak di dalam kawasan Majlis. Cukai taksiran diiktiraf sebagai hasil dalam lebihan atau kurangan semasa bil cukai semasa dikeluarkan iaitu pada setiap 1 Januari dan 1 Julai.

(ii) Geran Kerajaan dan Sumbangan Awam

Geran kerajaan dan sumbangan awam yang tidak dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan yang tertentu seperti geran keseimbangan diambilkira sebagai hasil di dalam lebihan atau kurangan. Geran kerajaan dan sumbangan Awam yang dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan tertentu seperti geran pembangunan diiktiraf sebagai liabiliti dan dilunaskan sebagai hasil bersamaan dengan amaun bawaan liabiliti yang telah memenuhi syarat.

(iii) Lesen, Bayaran Pendaftaran dan Permit

Majlis merekodkan semua bayaran yang dikenakan berhubung dengan pemberian kelulusan atau kebenaran kepada individu, perbadanan, perniagaan dan perusahaan-perusahaan lain untuk tujuan peraturan dan kawalan. Ianya termasuk lesen perniagaan, permit sementara, lesen anjing, iklan dan lain-lain.

Hasil bagi lesen, bayaran pendaftaran dan permit diiktiraf setelah Majlis menerima bayaran kerana ketidakpastian sama ada pelesen mahu meneruskan perniagaan setelah tamat tempoh lesen.

(iv) Sumbangan Membantu Kadar

Sumbangan Membantu Kadar adalah hasil cukai tak langsung yang dikenakan ke atas pegangan harta berkadar bagi agensi-agensi Kerajaan dan Badan Berkanun yang terletak di dalam kawasan Majlis. Sumbangan Membantu Kadar diiktiraf sebagai hasil dalam lebihan atau kurangan semasa bil dikeluarkan iaitu pada setiap awal tahun.

(v) Notis dan Denda

Notis dan denda merupakan bayaran denda, sitaan dan hukuman-hukuman lain yang dikenakan kerana melanggar undang-undang atau kerana kegagalan memenuhi tanggungan kontrak sama ada berkaitan dengan spesifikasi atau masa termasuk denda cukai taksiran, waran, kos guaman, kompaun dan lain-lain kos penguatkuasaan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.2. Pengiktirafan Pendapatan dan Perbelanjaan (sambungan)

2.2.1. Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran (sambungan)

(v) Notis dan Denda (sambungan)

Hasil bagi notis dan denda yang lain-lain diiktiraf setelah Majlis menerima bayaran kerana berdasarkan pengalaman dan ketidakpastian dalam membuat kutipan ke atas hasil notis dan denda.

(vi) Lain-lain terimaan

Lain-lain terimaan akan diiktiraf apabila terdapat manfaat ekonomi masa depan atau potensi perkhidmatan yang akan mengalir ke dalam Majlis dan lain-lain terimaan tersebut dapat diukur dengan munasabah.

2.2.2. Hasil daripada Urusniaga Pertukaran

Hasil daripada urusniaga pertukaran diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada entiti dan manfaat ini boleh diukur dengan pasti.

Hasil daripada Urusniaga Pertukaran adalah seperti berikut :

(i) Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan

Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan ini melibatkan semua terimaan berkenaan dengan perkhidmatan yang diberi oleh Majlis termasuk perkhidmatan tempat letak kereta, pelan perancangan, pelan infrastruktur, pelan bangunan, senggaraan gerai dan pasar, potong rumput dan lain-lain perkhidmatan.

(ii) Sewaan

Hasil sewa yang dikenakan ke atas premis-premis Majlis diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan pada asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

(iii) Faedah

Faedah diiktiraf atas dasar perkadaran masa yang mengambilkira kadar pulangan hasil efektif atas aset tersebut. Kadar pulangan hasil efektif ke atas aset ialah kadar keuntungan yang diperlukan untuk mendiskaunkan jangkaan aliran penerimaan tunai masa hadapan sepanjang hayat aset tersebut untuk disamakan dengan amaun bawaan awal aset tersebut.

(iv) Perolehan dari Jualan Barang

Perolehan dari Jualan Barang merupakan terimaan daripada jualan barang sebut harga dan tender serta jualan harta benda fizikal (tidak termasuk pelaburan) dan lain-lain yang diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada Majlis dan manfaat ini boleh diukur dengan pasti.

2.3. Hartanah, Loji dan Peralatan

2.3.1. Hartanah, loji dan peralatan diiktiraf pada nilai kos yang melebihi RM2,000.00 setiap satu.

2.3.2. Bagi tanah-tanah yang bukan milik Majlis yang mana didirikan bangunan Majlis di atasnya tidak diakaunkan kerana Majlis tidak mempunyai kawalan yang menyeluruh ke atasnya.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.3. Hartanah, Loji dan Peralatan (*sambungan*)

- 2.3.3. Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos tolak susutnilai dan rosot nilai terkumpul (jika ada). Kos termasuk semua kos langsung yang terlibat untuk membawa aset tersebut ke lokasi dan keadaan yang membolehkannya beroperasi dalam cara yang dikehendaki oleh pihak pengurusan. Kos penggantian bagi mana-mana aset yang memerlukan penggantian secara berkala akan dipermodalkan manakala nilai dibawa bagi bahagian yang diganti tersebut akan dinyahiktirafkan. Kos-kos perkhidmatan harian akan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kurangan.
- 2.3.4. Jika sesuatu aset diperolehi melalui urus niaga bukan pertukaran, kos hendaklah diukur berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan. Aset-aset ini kemudiannya akan dikreditkan di dalam penyata prestasi kewangan, melainkan jika terdapat syarat-syarat mengenai penggunaan aset tersebut, di mana ia perlu diiktiraf di dalam liabiliti semasa. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada penilaian oleh Pengarah Penilaian Majlis.
- 2.3.5. Nilai dibawa item hartanah, loji dan peralatan hendaklah dinyahiktirafkan semasa pelupusan atau apabila tiada manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan yang dijangka daripada penggunaan atau pelupusannya. Keuntungan atau kerugian atas nyahiktiraf hartanah, loji dan peralatan adalah ditentukan dengan membandingkan nilai pelupusan bersih dengan nilai dibawa aset di mana perbezaannya akan diambil kira sebagai keuntungan atau kerugian di dalam lebihan atau kurangan.
- 2.3.6. Majlis telah mengiktiraf jalan raya, jambatan dan pondok bas sebagai aset infrastruktur Majlis. Tatacara pengiktirafan aset infrastruktur boleh dirujuk dalam garis panduan Aset Infrastruktur Pihak Berkuasa Tempatan Negeri Sembilan.
- 2.3.7. Peralatan taman permainan diiktiraf sebagai belanja dalam lebihan atau kurangan atas faktor kesukaran kawalan ke atas alatan dan mempunyai tempoh usia guna yang pendek.

2.4. Susutnilai Hartanah, Loji dan Peralatan

- 2.4.1. Susutnilai dikira mengikut kaedah garis lurus untuk menghapus kira kos aset tersebut sepanjang anggaran hayat berguna aset-aset berkenaan. Susutnilai tanah pula dikira mengikut tempoh pajakan. Tanah pegangan bebas tidak disusutnilaikan.
- 2.4.2. Kadar susutnilai tahunan hartanah, loji dan peralatan adalah seperti berikut:

Hartanah, loji dan peralatan	Kadar tahunan
Tanah	Mengikut tempoh pajakan
Bangunan	
i. Batu	2%
ii. Kayu / Tidak Kekal	5%
Jentera berat	12%
Jentera ringan	20%
Alatan pejabat	10%
Peralatan dan kelengkapan	20% - 33.4%
Aset infrastruktur	
i. Jambatan	2%
ii. Jalan Raya, Pondok Bas dan Hentian Teksi	5%

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.4. Susutnilai Hartanah, Loji dan Peralatan (sambungan)

2.4.3. Jika terdapat tanda perubahan yang ketara dalam faktor-faktor yang memberi kesan kepada nilai sisa, jangkaan hayat atau corak berguna aset sejak tarikh laporan tahunan lepas, nilai sisa, kaedah susutnilai dan hayat berguna aset yang boleh disusutnilai akan disemak semula dan dilaraskan secara prospektif.

2.5. Hartanah Pelaburan

- 2.5.1. Hartanah pelaburan adalah hartanah yang dipegang untuk menjana sewaan atau peningkatan modal atau kedua-duanya.
- 2.5.2. Bagi tanah-tanah yang bukan milik Majlis yang mana didirikan bangunan Majlis di atasnya tidak diakaunkan kerana Majlis tidak mempunyai kawalan yang menyeluruh ke atasnya.
- 2.5.3. Pengiktirafan awal bagi hartanah pelaburan yang diperolehi melalui urusan pertukaran adalah diiktiraf pada harga kos manakala perolehan melalui urusan bukan pertukaran diukur pada nilai saksama pada tarikh pemerolehan. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada penilaian oleh Pengarah Penilaian Majlis.
- 2.5.4. Susulan kepada pengiktirafan awal, hartanah pelaburan dinyatakan sebagai kos tolak susutnilai terkumpul dan kerugian rosot nilai terkumpul (jika ada).
- 2.5.5. Susutnilai hartanah pelaburan dikira menggunakan asas garis lurus mengikut anggaran hayat berguna aset tersebut. Hartanah pelaburan berkaitan tanah pegangan bebas tidak disusutkan nilai, tetapi tanah pajakan dilunaskan mengikut tempoh pajakan. Caj susutnilai akan diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan.
- 2.5.6. Untung atau rugi akibat pelupusan hartanah pelaburan diiktiraf pada amaun bersih dalam lebihan atau kurangan.

2.6. Aset Tak Ketara

- 2.6.1. Aset tak ketara diiktiraf apabila ia terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada Majlis dan kos atau nilai saksama aset boleh diukur dengan pasti.
- 2.6.2. Aset tak ketara diambilalih secara berasingan adalah diukur pada kos pada awalnya manakala aset yang diperolehi melalui urusan bukan pertukaran akan diukur berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan. Selepas itu, aset tak ketara diukur pada kos ditolak sebarang pelunasan terkumpul dan sebarang kerugian rosot nilai terkumpul, jika ada. Kos yang berkaitan dengan aset tak ketara yang dijanakan secara dalaman kecuali perbelanjaan pembangunan diiktiraf sebagai perbelanjaan. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada penilaian oleh Pengarah Teknologi Maklumat Majlis.
- 2.6.3. Sesuatu aset tak ketara itu akan dinilai sama ada terdapat tempoh jangkaan hayat ataupun tidak. Jika aset tak ketara itu tidak mempunyai jangkaan hayat, maka ia tidak perlu dilunaskan tetapi perlu dinilai sama ada perlu dibuat rosot nilai jika terdapat sebarang petunjuk.
- 2.6.4. Perisian komputer dilunaskan berdasarkan jangkaan hayat selama 5 tahun.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.6. Aset Tak Ketara (sambungan)

- 2.6.5. Pada setiap tarikh pelaporan, tempoh dan kaedah pelunasan akan dikaji semula jika terdapat tanda perubahan yang ketara dalam faktor-faktor yang memberi kesan kepada nilai sisa, jangkaan hayat atau corak penggunaan aset sejak tarikh pelaporan tahunan yang lalu.
- 2.6.6. Keuntungan atau kerugian atas nyahiktiraf aset tak ketara adalah ditentukan dengan membandingkan nilai pelupusan bersih dengan nilai dibawa aset di mana perbezaannya akan diambil kira sebagai keuntungan atau kerugian di dalam lebihan atau kurangan.
- 2.6.7. Perisian komputer dalam pelaksanaan adalah kerja-kerja pembangunan perisian yang belum disempurnakan sehingga akhir tahun kewangan. Ia akan dipermodalkan apabila perisian tersebut sedia untuk digunakan dan dilunaskan.

2.7. Kerja Dalam Pelaksanaan

- 2.7.1. Kerja dalam pelaksanaan adalah bagi kerja-kerja pembinaan hartanah, loji dan peralatan serta hartanah pelaburan yang belum disempurnakan sehingga akhir tahun kewangan. Kos ini akan dipermodalkan sebagai hartanah, loji dan peralatan atau hartanah pelaburan mengikut tarikh Sijil Perakuan Siap (*Certificate of Practical Completion*) atau Sijil Perakuan Penyiapan dan Pematuhan (*Certificate of Completion and Compliance*) dikeluarkan dan dilunaskan.
- 2.7.2. Sekiranya kerja dalam pelaksanaan telah mendapat Sijil Perakuan Siap (*Certificate of Practical Completion*) atau Sijil Perakuan Penyiapan dan Pematuhan (*Certificate of Completion and Compliance*) tetapi Perakuan Muktamad belum dimuktamadkan, perbelanjaan masa hadapan yang diperlukan untuk menyelesaikannya akan diiktiraf sebagai peruntukan.

2.8. Inventori

Majlis mempunyai inventori iaitu bekalan dan bahan ganti yang dipegang pada nilai tidak melebihi RM1,000,000. Inventori ini diiktiraf sebagai belanja (apabila transaksi berlaku) dalam lebihan atau kurangan.

2.9. Aset Kewangan

- 2.9.1. Aset kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Majlis menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.
- 2.9.2. Pada pengiktirafan awal, aset kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusaniaga untuk aset kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam mengisru aset kewangan.
- 2.9.3. Selepas pengiktirafan awal, aset kewangan akan dikelaskan kepada salah satu daripada empat kategori aset kewangan iaitu aset kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, pinjaman dan belum terima, pelaburan dipegang hingga matang dan aset kewangan sedia untuk dijual.
- 2.9.4. Pembelian atau penjualan aset kewangan yang memerlukan penyerahan aset dalam tempoh masa yang ditetapkan oleh peraturan atau konvensyen di dalam pasaran akan diiktiraf pada tarikh transaksi itu dibuat, iaitu tarikh di mana Majlis membuat komitmen untuk membeli atau menjual aset tersebut.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.9. Aset Kewangan (sambungan)

2.9.5. Majlis hanya mempunyai kategori aset-aset kewangan seperti berikut:

(i) **Pinjaman dan Belum Terima**

Pinjaman dan belum terima adalah aset kewangan bukan derivatif dengan bayaran tetap atau boleh ditentukan yang tidak disebut harga dalam pasaran aktif. Selepas pengukuran awal, aset kewangan tersebut kemudiannya diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan dan ditolak rosot nilai. Kos dilunaskan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskaun atau premium atas pembelian aset tersebut serta yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah berkesan. Kerugian yang timbul daripada kemerosotan nilai diiktiraf dalam lebihan atau kekurangan.

(ii) **Pelaburan Dipegang Hingga Matang**

Aset kewangan bukan derivatif dengan tempoh matang pembayaran tetap atau boleh ditentukan dan tetap diklasifikasikan sebagai dipegang untuk matang apabila Majlis mempunyai niat positif dan keupayaan untuk memegang sehingga matang. Selepas pengukuran awal, dipegang hingga matang pelaburan diukur pada kos yang dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan dan ditolak rosot nilai. Kos pelunasan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskaun atau premium atas pengambilalihan dan yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah efektif. Kerugian yang timbul daripada kemerosotan nilai diiktiraf dalam lebihan atau kekurangan.

2.9.6. Rosot Nilai Aset Kewangan

Pada akhir setiap tempoh pelaporan, Majlis akan menilai sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan perlu untuk di rosot nilai. Bukti objektif termasuk:

- (i) kesukaran kewangan yang ketara oleh peminjam;
- (ii) pembayaran tertunggak;
- (iii) kemungkinan bahawa peminjam akan muflis; atau
- (iv) data yang menunjukkan bahawa terdapat penurunan di dalam anggaran aliran tunai masa depan.

Bagi kategori aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, jika tiada bukti objektif wujud bagi individu yang ketara, maka semua aset dalam Majlis yang mempunyai ciri-ciri risiko yang serupa tidak kira sama ada ia ketara atau tidak, akan dinilai secara kolektif untuk menentukan sama ada ia perlu dibuat rosot nilai.

Kerugian rosot nilai, berhubung dengan aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, diukur sebagai perbezaan di antara nilai dibawa aset berkenaan dan nilai semasa anggaran aliran tunai yang didiskaunkan pada kadar faedah berkesan yang asal. Nilai dibawa aset tersebut akan dikurangkan melalui penggunaan akaun elaun. Sebarang kerugian rosot nilai diiktiraf dalam lebihan atau kekurangan dengan serta-merta. Jika, dalam tempoh kemudiannya, sebarang amaun kerugian rosot nilai menurun, kerugian rosot nilai yang diiktiraf sebelumnya akan dibalikkan secara langsung dalam akaun elaun. Pembalikkan ini diiktiraf dalam lebihan atau kekurangan dengan serta-merta.

Majlis menetapkan bahawa dalam mengiktiraf elaun rosot nilai bagi Cukai Taksiran diambilkira apabila tunggakan bertunggak melebihi tempoh 5 tahun dari tahun kewangan dan bagi penghutang yang lain iaitu Sumbangan Membantu Kadar, Sewaan, Letak Kereta, PPRT, Senggaraan dan Pelbagai Akaun Belum Terima, elaun rosot nilai diambilkira apabila tunggakan bertunggak melebihi tempoh 6 tahun dari tahun kewangan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.9. Aset Kewangan (*sambungan*)

2.9.7. Penyahiktirafan Aset Kewangan

Aset kewangan dinyahiktiraf apabila hak kontrak untuk aliran tunai daripada aset kewangan tersebut tamat tempoh atau diselesai serta Majlis telah memindahkan risiko dan ganjaran pemilikan aset kewangan yang ketara kepada pihak lain.

Pada penyahiktirafan aset kewangan secara keseluruhannya, perbezaan di antara nilai dibawa dan jumlah pertimbangan diterima diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

2.10. Peruntukan dan Liabiliti

2.10.1. Peruntukan diiktiraf apabila Majlis mempunyai obligasi semasa (perundangan atau konstruktif) hasil daripada peristiwa lalu, terdapat kemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi perlu dilakukan untuk menyelesaikan obligasi dan jumlah obligasi boleh dianggarkan dengan pasti. Apabila Majlis menjangkakan beberapa atau semua peruntukan akan dibayar balik, perbelanjaan berkaitan peruntukan dibentangkan dalam lebihan atau kurangan daripada sebarang pembayaran balik.

2.11. Liabiliti Luar Jangka dan Aset Luar Jangka

2.11.1. Liabiliti luar jangka adalah obligasi semasa yang tidak diiktiraf kerana tiada kebarangkalian aliran keluar sumber akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi atau dalam kes yang sanga, jangkaan berlaku di mana liabiliti tidak dapat diiktiraf kerana ia tidak boleh diukur secara pasti. Liabiliti luar jangka tidak diiktiraf tetapi didedahkan dalam penyata kewangan. Obligasi yang muncul dari peristiwa yang lepas, yang kewujudannya hanya dapat disahkan melalui berlakunya atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa akan datang yang belum pasti, tidak di bawah kawalan Majlis keseluruhan juga didedahkan sebagai liabiliti luar jangka melainkan kebarangkalian aliran keluar sumber ekonomi adalah kecil.

2.11.2. Aset luar jangka adalah aset yang berkemungkinan wujud daripada peristiwa lalu yang kewujudannya akan hanya disahkan apabila berlaku atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa yang tidak pasti pada masa hadapan yang bukan dalam kawalan penuh Majlis. Majlis tidak mengiktiraf aset luar jangka dalam penyata kewangan tetapi mendedahkan kewujudannya di mana aliran masuk manfaat ekonomi adalah berkemungkinan, tetapi tidak pasti.

2.12. Liabiliti Kewangan

2.12.1. Liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Majlis menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.

2.12.2. Pada pengiktirafan awal, liabiliti kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusniaga untuk liabiliti kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam mengisui liabiliti kewangan.

2.12.3. Selepas pengiktirafan awal, liabiliti kewangan dikelaskan kepada salah satu daripada dua kategori liabiliti kewangan iaitu liabiliti kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan dan pinjaman belum bayar.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.12. Liabiliti Kewangan (sambungan)

2.12.4. Majlis mempunyai kategori liabiliti kewangan seperti berikut :

(i) **Pinjaman dan Belum Bayar**

Selepas pengiktirafan awal, pinjaman dan belum bayar adalah diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan. Keuntungan atau kerugian diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan apabila liabiliti kewangan dinyahiktiraf atau dirosot nilai.

Kaedah faedah berkesan adalah kaedah untuk mengira kos dilunaskan liabiliti kewangan dan untuk memperuntukan perbelanjaan faedah ke atas tempoh yang berkaitan. Kadar faedah berkesan adalah kadar diskaun anggaran pembayaran tunai masa depan yang tepat menerusi jangka hayat liabiliti kewangan atau, apabila sesuai, tempoh yang lebih singkat, dengan nilai dibawa liabiliti kewangan tersebut.

2.12.5. Penyahiktirafan Liabiliti Kewangan

Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila obligasi yang dinyatakan dalam kontrak telah dilepaskan, dibatalkan atau tamat hayat.

Sebarang perbezaan di antara nilai dibawa liabiliti kewangan yang dinyahiktiraf dan pertimbangan dibayar adalah diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

2.13. Kumpulan Wang Pinjaman Kenderaan Dan Lain-Lain

Kumpulan wang pinjaman kenderaan dan lain-lain merupakan jumlah wang yang dipindahkan daripada Kumpulan Wang Mengurus bagi tujuan membiayai Pinjaman Kenderaan, Pinjaman Komputer dan Pinjaman Pendidikan Boleh Ubah.

2.14. Tunai dan Kesetaraan Tunai

Penyata aliran tunai telah disediakan menggunakan kaedah tidak langsung. Tunai dan kesetaraan tunai terdiri daripada tunai di tangan dan di bank serta pelaburan berkecairan tinggi dengan bank perdagangan dan institusi kewangan yang mempunyai tempoh matang dua belas bulan atau kurang yang sedia ditukar kepada amaun tunai yang diketahui dan tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

2.15. Manfaat Pekerja

2.15.1. Manfaat kakitangan jangka pendek

Majlis sebagai sebuah pihak berkuasa tempatan adalah tertakluk kepada peraturan-peraturan perjawatan yang ditetapkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA). Manfaat pekerja jangka pendek yang digariskan oleh JPA adalah gaji pokok, elaun-elaun tetap, elaun-elaun berubah, pelbagai cuti termasuk cuti tahunan sehingga 35 hari, rawatan di semua hospital dan klinik di bawah Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan kemudahan perubatan di Institut Jantung Negara (IJN), dialisis dan peralatan bahan tiruan yang diluluskan oleh KKM dan kemudahan pinjaman perumahan, kenderaan, komputer dan pendidikan boleh ubah.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.15. Manfaat Pekerja (sambungan)

2.15.1. Manfaat kakitangan jangka pendek (sambungan)

Manfaat kakitangan jangka pendek dikira sebagai perbelanjaan dalam tahun di mana perkhidmatan berkaitan diberikan oleh pekerja. Pengumpulan ganti rugi jangka pendek bagi ketidakhadiran seperti cuti tahunan bergaji akan diambil kira apabila perkhidmatan diberikan oleh pekerja di mana hak mereka terhadap ganti rugi ketidakhadiran di masa hadapan akan meningkat dan ganti rugi jangka pendek yang tidak dikumpulkan di atas ketidakhadiran seperti cuti sakit akan dikira apabila ketidakhadiran berlaku.

2.15.2. Manfaat selepas perkhidmatan

(i) Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)

Majlis mencarum kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja pada kadar yang dikanunkan. Caruman tersebut di caj ke dalam lebih atau kurang dalam tempoh kewangan ianya berlaku.

(ii) Kumpulan Wang Persaraan (KWAP)

Majlis mencarum kepada Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) bagi kakitangan yang diberi taraf berpencen pada kadar yang dikanunkan. Caruman tersebut di caj ke dalam lebih atau kurang dalam tempoh kewangan ianya berlaku.

(iii) Manfaat Cuti Rehat dan Ganjaran Kakitangan Kontrak

Bagi kakitangan tetap Majlis sama ada memilih skim berpencen mahupun KWSP akan mendapat ganjaran cuti rehat (GCR) apabila tiba umur persaraan mereka. Ganjaran ini adalah berdasarkan Pekeliling Perkhidmatan yang dikeluarkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam dan digunapakai oleh Majlis.

Majlis menggunapakai kaedah '*Projected Unit Credit*' di dalam pengiraan Manfaat Cuti Rehat di mana terdapat beberapa andaian yang digunakan di dalam pengiraan tersebut seperti berikut:

Kenaikan gaji hakiki	RM80 - RM320
Kadar imbuhan tetap	RM395 - RM1,700
Bilangan cuti yang dikumpul	Bilangan maksimum sebanyak 150 hari
Kadar diskaun	4% (Berdasarkan kepada kadar <i>Malaysian Government Securities</i>)

Formula pengiraan Manfaat Cuti Rehat adalah seperti berikut:

$1/30 \times \text{Gaji akhir (termasuk imbuhan tetap)} \times \text{Bilangan cuti yang dikumpul}$
(maksimum sebanyak 150 hari)

Majlis juga turut membuat peruntukan ganjaran kepada kakitangan kontrak yang telah memberi perkhidmatan dalam tempoh kewangan. Ganjaran ini diiktiraf secara akruan.

$[17.5\% - 12\% \text{ (caruman KWSP majikan)} \times \text{gaji pokok terakhir} \times \text{jumlah bulan perkhidmatan}] \text{ (-) faedah syer ke atas caruman KWSP majikan}$

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.16. Rosot Nilai Aset Bukan Kewangan

2.16.1. Aset Penjanaan Tunai

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Majlis mengkaji semula nilai dibawa bagi aset-asetnya untuk menentukan sama ada terdapat sebarang petunjuk kemerosotan nilai. Jika sebarang petunjuk wujud, rosot nilai dikira dengan membandingkan nilai dibawa aset dengan amaun boleh pulih. Amaun boleh pulih adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, aliran tunai masa hadapan akan didiskaun kepada nilai semasanya menggunakan kadar diskaun sebelum cukai yang menggambarkan nilai pasaran semasa nilai masa wang dan risiko khusus kepada aset tersebut. Di dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, urus niaga pasaran terkini akan diambilkira, jika ada. Jika tiada urus niaga pasaran terkini berlaku, model penilaian yang sesuai hendaklah digunakan.

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kurangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi amaun boleh pulihnya.

2.16.2. Aset Penjanaan Bukan Tunai

Majlis akan menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat petunjuk bahawa aset penjanaan bukan tunai mungkin terjejas. Jika sebarang petunjuk wujud, maka Majlis akan membuat anggaran ke atas jumlah perkhidmatan boleh pulih aset. Jumlah perkhidmatan boleh pulih aset adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kurangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulihnya.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, Majlis telah mengguna pakai pendekatan kos penggantian yang disusutnilai. Di bawah pendekatan ini, nilai semasa baki potensi perkhidmatan aset ditentukan sebagai kos penggantian aset yang telah disusutnilai. Kos penggantian yang disusutnilai akan diukur dengan mengambilkira kos penggantian aset ditolak susutnilai terkumpul yang dikira atas kos itu bagi mencerminkan potensi perkhidmatan aset yang telah digunakan atau sudah luput.

Dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, harga aset dalam perjanjian yang mengikat akan dilaraskan bagi menentukan harga pelupusan aset tersebut. Jika tiada perjanjian yang mengikat, tetapi aset tersebut diniagakan di pasaran secara aktif, maka nilai saksama ditolak kos untuk dijual adalah ditentukan dengan merujuk kepada nilai pasaran terkini ditolak kos pelupusan. Jika tiada perjanjian jual mengikat atau pasaran aktif bagi aset, Majlis menentukan nilai saksama ditolak kos untuk menjual berdasarkan maklumat yang ada yang terbaik.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.16. Rosot Nilai Aset Bukan Kewangan (sambungan)

2.16.2. Aset Penjanaaan Bukan Tunai (sambungan)

Bagi setiap aset, penilaian dibuat pada setiap tarikh laporan sama ada terdapat sebarang petunjuk yang sebelum ini kerugian rosot nilai yang diiktiraf mungkin tidak lagi wujud atau telah berkurangan. Jika petunjuk sedemikian wujud, Majlis menganggarkan jumlah perkhidmatan boleh pulih aset. Kerugian kemerosotan nilai yang diiktiraf sebelumnya dibalikkan hanya jika terdapat perubahan dalam andaian yang digunakan untuk menentukan jumlah perkhidmatan boleh pulih aset sejak kerugian kemerosotan nilai terakhir diiktiraf. Pembalikan adalah terhad setakat nilai dibawa aset tidak melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulih atau tidak melebihi nilai dibawa yang mungkin setelah susutnilai terkumpul seperti tiada kerugian kemerosotan nilai diiktiraf bagi aset tersebut dalam tahun sebelumnya. Pembalikan tersebut diiktiraf dalam lebihan atau kurangan.

2.17. Percukaian

2.17.1. Majlis Perbandaran Seremban adalah dikecualikan daripada cukai menurut Seksyen 127, Jadual 6 : Akta Cukai Pendapatan 1967.

2.18. Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST)

2.18.1. Pelaksanaan Cukai Barang dan Perkhidmatan berkuatkuasa pada 1 April 2015. Implikasi cukai barang dan perkhidmatan kepada Majlis adalah seperti berikut:

(i) *Cukai Output*

Terimaan hasil cukai taksiran dan lesen adalah dikecualikan daripada GST dan tiada cukai output dibayar. Terimaan hasil selain cukai taksiran contohnya seperti sewaan ruang niaga, sewaan dewan adalah tertakluk kepada GST berkadar standard (6%) atau berkadar sifar (0%).

(ii) *Cukai Input*

Majlis menanggung GST yang dikenakan oleh pembekal bagi perolehan perkhidmatan. Majlis boleh menuntut GST (cukai input) bagi perolehan bekalan/perkhidmatan berkadar standard 6% sekiranya perolehan tersebut ada kaitan dengan pembekalan berkadar standard 6% (cukai output).

2.18.2. Kerajaan Persekutuan telah mengumumkan bahawa mulai 1 Jun 2018, kadar Cukai Barangan dan Perkhidmatan (GST) 6% dimansuhkan.

2.18.3. Mulai 1 September 2018, Kerajaan Persekutuan telah memperkenalkan Cukai Jualan dan Perkhidmatan di mana Majlis tidak mengenakan sebarang cukai perkhidmatan ke atas hasil yang dikenakan.

2.19. Maklumat Bajet

2.19.1. Bajet tahunan disediakan pada asas tunai. Memandangkan penyata kewangan disediakan menggunakan asas akrual, maka satu Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar didedahkan secara berasingan. Penyata ini telah disediakan menggunakan asas penyediaan bajet tahunan.

2.19.2. Jumlah bajet ini telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Khas Belanjawan MPS dan telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, Negeri Sembilan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.20. Pertimbangan Perakaunan Kritikal dan Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

2.20.1. Pertimbangan Perakaunan Kritikal

Tiada sebarang pertimbangan perakaunan kritikal yang mempunyai kesan ketara ke atas jumlah yang diiktiraf di dalam penyata kewangan.

2.20.2. Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

Anggaran utama berkenaan masa hadapan, dan lain-lain sumber utama ketidakpastian anggaran pada tarikh pelaporan, yang mempunyai risiko ketara yang akan menyebabkan pelarasan penting terhadap nilai dibawa aset dan liabiliti di dalam tahun kewangan seterusnya adalah seperti berikut:

(i) Kerugian Hutang Ragu bagi Belum Terima

Majlis menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan terjejas. Untuk menentukan sama ada terdapat bukti objektif rosot nilai, Majlis menganggap faktor seperti ketidakmampuan bayar siberhutang dan keingkaran atau kelewatan pembayaran yang ketara. Jika terdapat bukti potensi hutang tak mampu dibayar, jumlah dan masa aliran tunai masa depan dianggarkan berdasarkan sejarah pengalaman kerugian untuk aset yang mempunyai ciri-ciri risiko kredit yang serupa.

(ii) Perubahan Anggaran Jangka Hayat bagi Hartanah, Loji dan Peralatan

Semua hartanah, loji dan peralatan disusutnilaikan mengikut kaedah garis lurus sepanjang jangka hayat aset tersebut. Majlis menganggarkan jangka hayat hartanah, loji dan peralatan dalam tempoh masa 3 hingga 50 tahun. Perubahan dalam anggaran corak penggunaan aset dan pembangunan teknologi boleh memberi kesan kepada jangka hayat dan nilai sisa aset tersebut. Ini akan menyebabkan susutnilai aset pada masa hadapan akan disemak semula.

(iii) Penentuan hartanah pelaburan

Jika sesuatu bahagian hartanah itu tidak boleh dijual atau dipajak secara berasingan dan sebahagian hartanah yang dipegang untuk mendapatkan sewa adalah melebihi 70% maka Majlis akan mengklasifikasikan sebagai hartanah pelaburan.

(iv) Pengukuran peruntukan

Majlis sentiasa menggunakan anggaran terbaik sebagai asas untuk mengukur sesuatu peruntukan itu. Anggaran itu dibuat berdasarkan kepada pengalaman lalu, lain-lain petunjuk atau andaian, perkembangan terkini dan peristiwa masa hadapan yang munasabah dalam menentukan sesuatu peruntukan.

2.21. Mengkontra Instrumen Kewangan

Aset kewangan dan liabiliti kewangan hanya dikontra jika, dan hanya jika, terdapat hak undang-undang mengkontrakannya dan terdapat tujuan untuk menyelesaikannya pada nilai bersih atau untuk merealisasikan aset dan menyelesaikan liabiliti secara serentak.

2.22. Pihak Berkaitan

Majlis menganggap pihak berkaitan sebagai orang atau entiti dengan keupayaan untuk mengenakan kawalan secara individu atau bersama, atau untuk melaksanakan pengaruh penting ke atas Majlis, atau sebaliknya. Kakitangan penting pihak pengurusan dianggap sebagai pihak berkaitan dan terdiri daripada Ahli-Ahli Majlis.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.23. Pajakan

Pajakan kewangan (Sebagai penerima pajak)

Pajakan hartanah, loji dan peralatan adalah dikelaskan sebagai pajakan kewangan di mana sebahagian besar semua risiko dan manfaat bersampingan dengan pemilikan aset, tetapi bukan pemilikan yang sah di sisi undang-undang, dipindahkan kepada Majlis.

Majlis pada awalnya mengiktiraf hak penggunaan dan obligasinya di bawah pajakan kewangan sebagai aset dan liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan pada amaun yang sama dengan nilai saksama aset yang dipajak atau, jika yang lebih rendah, nilai semasa bayaran pajakan minimum, ditentukan pada permulaan pajakan. Sebarang kos langsung awal ditambah kepada amaun yang diiktiraf sebagai aset.

Bayaran pajakan minimum adalah dibahagikan antara caj kewangan dan pengurangan liabiliti tertunggak dengan menggunakan kaedah faedah efektif. Caj kewangan adalah diperuntukkan pada setiap tempoh sepanjang tempoh pajakan untuk menghasilkan kadar faedah tempoh yang tetap ke atas baki liabiliti. Sewa luar jangka dikenakan sebagai perbelanjaan dalam tempoh di mana ia dilibatkan.

Dasar susutnilai bagi aset pajakan yang boleh disusutnilai adalah konsisten dengan aset yang boleh disusutnilai yang dimiliki. Jika tiada kepastian yang munasabah bahawa Majlis akan mendapat pemilikan menjelang akhir tempoh pajakan, aset pajakan disusutnilai sepenuhnya dalam jangka pajakan dan hayat bergunanya, yang mana lebih singkat. Pada setiap tarikh pelaporan, Majlis menilai sama ada aset pajakan di bawah pajakan kewangan telah dirosot nilai.

Pajakan operasi (Sebagai penerima pajak)

Pajakan dikelaskan sebagai pajakan operasi jika ia tidak memindah sebahagian besar semua risiko dan manfaat bersampingan dengan pemilikan aset. Pembayaran pajakan di bawah pajakan operasi adalah diiktiraf sebagai perbelanjaan atas asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

2.24. Kos Kewangan

Semua kos kewangan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kekurangan dalam tempoh ia terlibat.

2.25. Piawaian Dan Pindaan MPSAS

Tiada piawaian dan pindaan MPSAS yang telah berkuatkuasa di dalam tahun kewangan semasa yang akan memberi kesan ke atas penyata kewangan Majlis.

Tiada piawaian dan pindaan MPSAS yang belum berkuatkuasa yang akan memberi kesan ke atas penyata kewangan masa hadapan Majlis.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

3. URUSNIAGA BUKAN PERTUKARAN BELUM TERIMA

	2019 RM	2018 RM
Akaun belum terima cukai taksiran	33,984,582	31,047,694
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(11,471,980)	(11,077,015)
	22,512,602	19,970,679
Akaun belum terima sumbangan membantu kadar	1,555,428	3,195,685
	<u>24,068,030</u>	<u>23,166,364</u>

Butiran pergerakan akaun elaun rosot nilai adalah seperti berikut:

	2019 RM	2018 RM
Baki pada awal tahun	11,077,015	10,608,714
Tambahan tahun semasa	394,965	468,301
	<u>11,471,980</u>	<u>11,077,015</u>

4. URUSNIAGA PERTUKARAN BELUM TERIMA

	2019 RM	2018 RM
Akaun belum terima sewaan	701,923	763,698
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(457,905)	(478,769)
	244,018	284,929
Akaun belum terima sewaan letak kereta	505,440	320,615
	505,440	320,615
Akaun belum terima sewaan pppt	2,160,027	2,056,207
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(1,281,752)	(1,112,410)
	878,275	943,797
Akaun belum terima senggaraan	1,222,487	1,155,527
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(727,123)	(629,531)
	495,364	525,996
	<u>2,123,097</u>	<u>2,075,337</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

4. URUSNIAGA PERTUKARAN BELUM TERIMA (SAMBUNGAN)

Analisa pengumuman urusniaga pertukaran belum terima adalah seperti berikut:

	2019 RM	2018 RM
Tidak rosot atau melepasi tempoh kena dibayar	-	-
Melepasi tempoh kena dibayar 01 hingga 12 bulan tetapi tidak dirosot nilai	727,439	570,483
Melepasi tempoh kena dibayar 13 hingga 24 bulan tetapi tidak dirosot nilai	292,067	332,653
Melepasi tempoh kena dibayar 25 hingga 36 bulan tetapi tidak dirosot nilai	327,228	323,042
Melepasi tempoh kena dibayar 37 hingga 48 bulan tetapi tidak dirosot nilai	527,916	552,984
Melepasi tempoh kena dibayar 49 hingga 60 bulan tetapi tidak dirosot nilai	248,447	296,175
Melepasi tempoh kena dibayar 61 bulan tetapi tidak dirosot nilai	-	-
	<u>2,123,097</u>	<u>2,075,337</u>
Telah dirosot nilai	2,466,780	2,220,710
	<u>4,589,877</u>	<u>4,296,047</u>

Butiran pergerakan akaun elaun rosot nilai adalah seperti berikut:

	2019 RM	2018 RM
Baki pada awal tahun	2,220,710	1,879,008
Tambahan tahun semasa	246,070	341,702
	<u>2,466,780</u>	<u>2,220,710</u>
Baki pada akhir tahun	<u>2,466,780</u>	<u>2,220,710</u>

5. PELBAGAI AKAUN BELUM TERIMA, DEPOSIT DAN PENDAHULUAN

	Nota	2019 RM	2018 RM
Lain-lain akaun belum terima		2,195,364	2,195,364
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai		(2,195,364)	(2,195,364)
		-	-
Pelbagai akaun belum terima		268,444	240,716
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai		(9,134)	(7,216)
		259,310	233,500
Jumlah terhutang oleh Majlis Perbandaran Nilai	(b)	22,639,616	23,362,473
Perbelanjaan terdahulu	(c)	21,784	39,424
Jabatan Kastam Diraja Malaysia (GST)	(d)	-	4,939,454
Deposit SAINS		383,914	383,914
Kutipan agensi / luar		100	137,473
Faedah atas simpanan tetap terakru		53,973	131,241
Kutipan kad kredit / debit		-	167,938
Pinjaman kenderaan	(e)	25,609	42,601
Pinjaman komputer	(e)	107,825	42,416
Pinjaman pendidikan	(e)	21,535	22,464
Deposit dan wang amanah		-	25,392
Pendahuluan kakitangan		25,291	-
		<u>23,538,957</u>	<u>29,528,290</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

5. PELBAGAI AKAUN BELUM TERIMA, DEPOSIT DAN PENDAHULUAN (SAMBUNGAN)

	2019 RM	2018 RM
Dianalisa seperti berikut :		
Kurang daripada 12 bulan	23,437,826	29,453,047
Lebih daripada 12 bulan	101,131	75,243
	<u>23,538,957</u>	<u>29,528,290</u>

(a) Butiran pergerakan akaun elaun rosot nilai adalah seperti berikut:

	2019 RM	2018 RM
Baki pada awal tahun	2,202,580	2,201,711
Tambahan tahun semasa	1,918	869
Baki pada akhir tahun	<u>2,204,498</u>	<u>2,202,580</u>

(b) Jumlah terhutang oleh Majlis Perbandaran Nilai (MPN) adalah jumlah yang wujud disebabkan oleh perkongsian kos bagi pembelian sebuah bangunan yang akan digunakan sebagai bangunan pejabat selepas Majlis bercantum dengan MPN menjadi Majlis Bandaraya Seremban. Butiran jumlah perkongsian sehingga 31 Disember 2019 adalah seperti berikut :

	Bahagian MPN RM
Nilai bangunan termasuk kos langsung	20,611,425
Kos ubahsuai bangunan	7,862,101
Ansuran bayaran balik pinjaman bangunan	1,586,394
	<u>30,059,920</u>
Tolak : Penerimaan	<u>(7,420,304)</u>
	<u>22,639,616</u>
	2019 RM
	2018 RM

(c) Perbelanjaan terdahulu terdiri daripada :

Bayaran bil air - Syarikat Air Negeri Sembilan	10,776	38,685
Bayaran bil pembentungan - Indah Water Konsortium	11,008	739
	<u>21,784</u>	<u>39,424</u>

(d) Jumlah ini merujuk kepada perbezaan di antara cukai input dan cukai output yang wujud sebelum ini.

(e) Pinjaman-pinjaman ini diberikan kepada kakitangan Majlis dengan kadar faedah sebanyak 2% - 4% setahun, tidak bercagar dan dibayar maksima selama 9 tahun (108 bulan).

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

6. SIMPANAN TETAP

	2019 RM	2018 RM
Bank perdagangan	43,000,000	46,500,000
Institusi kewangan	-	3,000,000
	<u>43,000,000</u>	<u>49,500,000</u>

Termasuk di dalam simpanan tetap dengan bank perdagangan adalah simpanan tetap berjumlah RM10,000,000 (2018:RM10,000,000) yang telah dicagarkan untuk mendapatkan kemudahan pembiayaan daripada pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 17.

7. WANG DI TANGAN DAN DI BANK

	2019 RM	2018 RM
Tunai di tangan	7,500	7,500
Wang di bank	6,528,268	5,878,072
	<u>6,535,768</u>	<u>5,885,572</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

8. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

8.1 TAHUN 2019	Nota	Tanah RM	Bangunan RM	Jentera Berat RM	Jentera Ringan RM	Alatan Pejabat RM	Peralatan dan Kelengkapan RM	Aset Infrastruktur RM	JUMLAH RM
KOS									
Pada 1 Januari 2019		25,999,086	49,977,480	18,269,643	1,398,783	8,956,492	642,716	2,708,160,662	2,813,404,862
Tambahan dalam tahun		5,390,389	309,192	159,900	31,020	892,987	61,000	4,511,767	11,356,255
Pindahan dari kerja dalam pelaksanaan	10		8,179,315	640,300	-	2,745,567	104,000	-	11,669,182
Pelupusan dalam tahun		-	-	(1,080,024)	(537,743)	(1,059,590)	(3,250)	-	(2,680,607)
Pelarasan*		(14,505)	-	-	-	-	-	-	(14,505)
KOS PADA 31 DISEMBER 2019		31,374,970	58,465,987	17,989,819	892,060	11,535,456	804,466	2,712,672,429	2,833,735,187
SUSUTNILAI TERKUMPUL									
Pada 1 Januari 2019		386,837	7,011,787	14,220,291	1,205,810	5,066,457	254,447	134,743,124	162,888,753
Susutnilai tahun semasa		135,420	1,026,471	1,298,066	73,447	1,031,102	169,946	134,905,091	138,639,543
Pelupusan dalam tahun		-	-	(1,079,959)	(537,584)	(1,049,386)	(3,248)	-	(2,670,177)
SUSUTNILAI TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2019		522,257	8,038,258	14,438,398	741,673	5,048,173	421,145	269,648,215	298,858,119
AMAUN BAWAAN									
Pada 31 Disember 2019		30,852,713	50,427,729	3,551,421	150,387	6,487,283	383,321	2,443,024,214	2,534,877,068

* Pelarasan merujuk kepada tanah di Taman Bukit Emas yang tidak mempunyai geran yang telah dibelanjakan di dalam tahun kewangan semasa.

Termasuk di dalam hartanah, loji dan peralatan adalah :

(i) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM14,259,303.38 (2018: RM14,366,870.94) telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.

(ii) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM20,184,245.08 (2018: RM20,611,424.87) adalah merupakan bangunan yang dimiliki secara bersama dengan Majlis Perbandaran Nilai seperti yang dinyatakan pada nota 5. Bangunan ini dicagarkan bagi menjamin kemudahan yang diberikan oleh pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 17.

(iii) Jentera berat adalah aset-aset yang telah dibeli dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM1,630,145.55 (2018: RM2,501,427.99) yang telah dibeli melalui skim sewa beli.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

8. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

8.2 TAHUN 2018	Nota	Tanah	Bangunan	Jentera Berat	Jentera Ringan	Alatan Pejabat	Peralatan dan Kelengkapan	Aset Infrastruktur	JUMLAH
		RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
KOS									
Pada 1 Januari 2018		10,722,170	44,790,533	18,271,243	1,548,544	9,593,825	479,610	-	85,405,925
- <i>Seperti yang dinyatakan terdahulu</i>									
Pelarasan tahun lalu	36	15,275,916	76,420	-	-	93,442	-	-	15,445,778
Kesan pemakaian MPSAS								2,708,086,761	2,708,086,761
Pada 1 Januari 2018		25,998,086	44,866,953	18,271,243	1,548,544	9,687,267	479,610	2,708,086,761	2,808,938,464
- <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>									
Tambahan dalam tahun		-	314,439	-	39,685	1,352,427	431,460	73,901	2,211,912
Pindahan dari kerja dalam pelaksanaan	10	-	4,796,088	-	-	-	-	-	4,796,088
Pindahan dari hartanah pelaburan	9	1,000	-	-	-	-	-	-	1,000
Pindahan ke aset tak ketara	11	-	-	-	(189,446)	(10,060)	(268,354)	-	(10,060)
Pelupusan dalam tahun		-	-	(1,600)	(189,446)	(2,073,142)	-	-	(2,532,542)
KOS PADA 31 DISEMBER 2018		25,999,086	49,977,480	18,269,643	1,398,783	8,956,492	642,716	2,708,160,662	2,813,404,862
SUSUTNILAI TERKUMPUL									
Pada 1 Januari 2018		127,493	6,006,501	12,868,499	1,308,640	5,927,271	409,197	-	26,647,601
- <i>Seperti yang dinyatakan terdahulu</i>									
Pelarasan tahun lalu	36	123,915	-	-	-	68,450	-	-	192,365
Kesan pemakaian MPSAS								60,428	60,428
Pada 1 Januari 2018		251,408	6,006,501	12,868,499	1,308,640	5,995,721	409,197	60,428	26,900,394
- <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>									
Susutnilai tahun semasa		135,419	1,005,286	1,353,392	81,786	823,024	113,562	134,682,696	138,195,165
Pindahan dari hartanah pelaburan	9	10	-	-	-	-	-	-	10
Pindahan ke aset tak ketara	11	-	-	-	(184,616)	(10,058)	-	-	(10,058)
Pelupusan dalam tahun		-	-	(1,600)	(184,616)	(1,742,230)	(268,312)	-	(2,196,758)
SUSUTNILAI TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2018		386,837	7,011,787	14,220,291	1,205,810	5,066,457	254,447	134,743,124	162,888,753
AMAUN BAWAAN									
Pada 31 Disember 2018		25,612,249	42,965,693	4,049,352	192,973	3,890,035	388,269	2,573,417,538	2,650,516,109

Termasuk di dalam hartanah, loji dan peralatan adalah :

- (i) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM14,366,870.94 (2017: RM9,523,665.95) telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.
- (ii) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM20,611,424.87 (2017: RM21,038,604.66) adalah merupakan bangunan yang dimiliki secara bersama dengan Majlis Perbandaran Nilai seperti yang dinyatakan pada nota 37. Bangunan ini dicagangkan bagi menjamin kemudahan yang diberikan oleh pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 17.
- (iii) Jentera berat adalah aset-aset yang telah dibeli dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM2,501,427.99 (2017: RM4,709,904.08) yang telah dibeli melalui skim sewa beli.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

9. HARTANAH PELABURAN

	Nota	2019 RM	2018 <i>Seperti yang dinyatakan semula</i> RM
TANAH DAN BANGUNAN			
KOS			
Baki pada awal tahun		321,290,901	274,754,917
- <i>Seperti yang dinyatakan terdahulu</i>			
Pelarasan tahun lalu	36	-	43,243,421
Baki pada awal tahun		321,290,901	317,998,338
- <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>			
Tambahan		-	1,433,952
Pindahan dari kerja dalam kemajuan	10	15,746,337	1,859,611
Pindahan ke hartanah, loji dan peralatan	8	-	(1,000)
Baki pada akhir tahun		337,037,238	321,290,901
PELUNASAN TERKUMPUL			
Baki pada awal tahun		50,054,243	43,837,663
- <i>Seperti yang dinyatakan terdahulu</i>			
Pelarasan tahun lalu	36	-	453,323
Baki pada awal tahun		50,054,243	44,290,986
- <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>			
Tambahan		5,925,041	5,763,267
Pindahan ke hartanah, loji dan peralatan	8	-	(10)
Baki pada akhir tahun		55,979,284	50,054,243
AMAUN BAWAAN		281,057,954	271,236,658

Termasuk di dalam hartanah pelaburan adalah bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM145,789,147.59 (2018: RM145,907,092.22) telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.

Hasil sewa daripada hartanah pelaburan adalah berjumlah RM3,182,996.60 (2018 : RM3,159,536.55)

Belanja operasi langsung yang ketara yang timbul daripada hartanah pelaburan adalah berjumlah RM259,559.79 (2018 : RM687,723.01)

Pada pendapat Ahli-Ahli Majlis, nilai saksama hartanah pelaburan adalah melebihi nilai dibawa yang dilaporkan.

10. KERJA DALAM PELAKSANAAN

	Nota	2019 RM	2018 RM
Baki pada awal tahun		15,884,169	5,473,502
Tambahan		11,613,357	17,066,366
Pindahan ke hartanah, loji dan peralatan	8	(11,669,182)	(4,796,088)
Pindahan ke hartanah pelaburan	9	(15,746,337)	(1,859,611)
Pindahan ke aset tak ketara	11	(1,750)	-
Pelarasan*		(63,240)	-
Baki pada akhir tahun		17,017	15,884,169

* Pelarasan merujuk kepada perbelanjaan yang bersifat bukan modal.

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

11. ASET TAK KETARA

11.1 TAHUN 2019	Nota	Perisian komputer	Perisian komputer dalam pelaksanaan	JUMLAH
		RM	RM	RM
KOS				
Pada 1 Januari 2019		2,846,536	231,169	3,077,705
Tambahan dalam tahun		178,548	324,295	502,843
Pindahan dari / (ke)		168,781	(168,781)	-
Pindahan dari kerja dalam pelaksanaan	10	1,750	-	1,750
Hapuskira		-	(78,700)	(78,700)
KOS PADA 31 DISEMBER 2019		3,195,615	307,983	3,503,598
PELUNASAN TERKUMPUL				
Pada 1 Januari 2019		1,893,810	-	1,893,810
Pelunasan tahun semasa		395,757	-	395,757
PELUNASAN TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2019		2,289,567	-	2,289,567
AMAUN BAWAAN				
Pada 31 Disember 2019		906,048	307,983	1,214,031
11.2 TAHUN 2018	Nota	Perisian komputer	Perisian komputer dalam pelaksanaan	JUMLAH <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>
		RM	RM	RM
KOS				
Pada 1 Januari 2018		2,291,860	309,559	2,601,419
- <i>Seperti yang dinyatakan terdahulu</i>				
Pelarasan tahun lalu		-	17,469	17,469
Pada 1 Januari 2018		2,291,860	327,028	2,618,888
- <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>				
Tambahan dalam tahun		251,057	197,700	448,757
Pindahan dari / (ke)		293,559	(293,559)	-
Pindahan dari hartanah, loji dan peralatan	8	10,060	-	10,060
KOS PADA 31 DISEMBER 2018		2,846,536	231,169	3,077,705
PELUNASAN TERKUMPUL				
Pada 1 Januari 2018		1,608,600	-	1,608,600
Pelunasan tahun semasa		275,152	-	275,152
Pindahan dari hartanah, loji dan peralatan	8	10,058	-	10,058
PELUNASAN TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2018		1,893,810	-	1,893,810
AMAUN BAWAAN				
Pada 31 Disember 2018		952,726	231,169	1,183,895

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

12. PELBAGAI AKAUN BELUM BAYAR DAN PERBELANJAAN TERAKRU

	Nota	2019 RM	2018 RM
Pelbagai akaun belum bayar	(a)	4,523,810	17,025,703
Jabatan Kastam Diraja Malaysia (GST)	(b)	-	1,189,581
Deposit	(c)	9,230,934	10,991,428
Wang amanah		10,681	7,716
Kutipan agensi / luar		10,343	43,918
Pelbagai terimaan terdahulu		874,534	3,198,911
Wang amanah perkuburan		5,502,884	5,442,944
Wang amanah PPKB		-	125,145
		<u>20,153,186</u>	<u>38,025,346</u>
 (a) Pelbagai akaun belum bayar terdiri daripada :			
Akaun cek bayaran terbatal		169,377	156,946
Lain-lain sipiutang		3,434,227	15,794,762
Peruntukan bayaran audit		47,895	49,940
Utiliti terakru		872,311	995,155
Sipiutang pemungut hutang		-	28,900
		<u>4,523,810</u>	<u>17,025,703</u>

(b) Jumlah ini merujuk kepada perbezaan di antara cukai input dan cukai output yang wujud sebelum ini.

(c) Termasuk di dalam deposit adalah deposit yang diterima daripada pihak pemaju dan wang jaminan pelaksanaan masing-masing berjumlah RM4,515,255 dan RM1,748,860 (2018: RM5,641,684 dan RM2,317,678).

13. GERAN TERTUNDA

	2019 RM	2018 RM
Baki pada awal tahun	1,733,061	6,789,248
Terimaan geran tahun semasa	12,426,567	7,093,373
Tolak : Pelunasan	(11,579,449)	(12,149,560)
Baki pada akhir tahun	<u>2,580,179</u>	<u>1,733,061</u>

Geran tertunda ini adalah merujuk kepada geran yang diterima daripada pihak Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri bagi melaksanakan beberapa projek seperti menyelenggara jalan, projek landskap dan lain-lain. Geran ini akan dilunaskan apabila obligasi terhadap geran tersebut telah dipenuhi. Jumlah yang dilunaskan di dalam Penyata Prestasi Kewangan bersamaan dengan pengurangan di dalam geran tertunda.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

14. PERUNTUKAN

	Tuntutan Undang- Undang RM	Peruntukan Lain-Lain RM	Jumlah RM
Pada 1 Januari 2019	-	-	-
Timbul dalam tahun kewangan	528,034	1,565,064	2,093,098
Pada 31 Disember 2019	<u>528,034</u>	<u>1,565,064</u>	<u>2,093,098</u>

Tuntutan Undang-Undang

Di dalam tahun semasa Majlis telah membuat peruntukan ke atas tuntutan undang-undang yang dibuat oleh orang awam. Pada tarikh laporan ini, Majlis dalam proses rundingan untuk penyelesaian dengan plaintif. Peruntukan dibuat berdasarkan anggaran Majlis dalam pertimbangan penyelesaian.

Peruntukan lain-lain

Peruntukan lain-lain adalah merujuk kepada peruntukan baki yang perlu dibayar kepada kontraktor Majlis bagi menyiapkan bangunan Majlis dan bangunan Pasar Besar Seremban. Kedua-dua bangunan ini telah memperolehi Sijil Perakuan Siap dan sedia untuk digunakan.

15. PERUNTUKAN MANFAAT KAKITANGAN

	2019 RM	2018 RM
Gantian Cuti Rehat		
Baki pada awal tahun	885,440	1,074,486
Tambahan	460,719	227,884
Pembayaran	(481,743)	(337,794)
Terkurang / (Terlebih) peruntuk	219,076	(79,136)
Baki pada akhir tahun	<u>1,083,492</u>	<u>885,440</u>
Ganjaran Pekerja Kontrak		
Baki pada awal tahun	65,377	129,073
Tambahan	76,376	65,377
Pembayaran	(123,745)	(129,073)
Terkurang peruntuk	58,368	-
	<u>76,376</u>	<u>65,377</u>
	<u>1,159,868</u>	<u>950,817</u>
Peruntukan manfaat kakitangan dianalisa seperti berikut:		
Kurang daripada 12 bulan	528,776	343,699
Lebih daripada 12 bulan	631,092	607,118
	<u>1,159,868</u>	<u>950,817</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

16. PINJAMAN SEWA BELI

	2019 RM	2018 RM
Analisa sewa beli		
Bayaran balik dalam tempoh 1 tahun	448,620	517,470
Bayaran balik melebihi tempoh 1 tahun	694,312	1,142,910
	<u>1,142,932</u>	<u>1,660,380</u>
Tolak : Faedah tertunda	(82,299)	(157,797)
	<u>1,060,633</u>	<u>1,502,583</u>
Mewakili liabiliti sewa beli		
Matang dalam tempoh 12 bulan	374,379	441,949
Matang selepas tempoh 12 bulan	686,254	1,060,634
	<u>1,060,633</u>	<u>1,502,583</u>
Pinjaman sewa beli adalah terdiri daripada :-		
(i) Pinjaman RHB Islamic Berhad	-	68,850
Tujuan : Pembelian Kenderaan		
Jumlah : RM3,327,500.00		
Kadar Faedah : 3.0% - 3.15%		
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.		
(ii) Pinjaman Maybank Islamic Berhad	577,965	728,097
Tujuan : Pembelian Kenderaan		
Jumlah : RM1,191,934.72		
Kadar Faedah : 2.48% - 3.25%		
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.		
(iii) Pinjaman Maybank Islamic Berhad	482,668	705,636
Tujuan : Pembiayaan 2 unit lif		
Jumlah : RM776,590.00		
Kadar Faedah : 3.2%		
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.		
	<u>1,060,633</u>	<u>1,502,583</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

17. PINJAMAN

	2019 RM	2018 RM
Analisa pinjaman		
Bayaran balik dalam tempoh 1 tahun	5,606,791	3,707,746
Bayaran balik melebihi tempoh 1 tahun	150,513,939	153,536,712
	<u>156,120,730</u>	<u>157,244,458</u>
	(95,713,869)	(98,581,576)
Tolak : Faedah tertunda	<u>60,406,861</u>	<u>58,662,882</u>
Mewakili pinjaman		
Matang dalam tempoh 12 bulan	2,739,085	1,373,392
Matang selepas tempoh 12 bulan	57,667,776	57,289,490
	<u>60,406,861</u>	<u>58,662,882</u>
Pinjaman-pinjaman adalah terdiri daripada :-		
Pinjaman Kerajaan Negeri		
(i) Tujuan : Membiayai Pembinaan Pasar Besar Seremban (1974)	1,272,290	1,319,510
Jumlah : RM 2,713,400.88		
Faedah : Tiada		
Tempoh Bayaran Balik : 28 tahun (1.1.2011 - 31.1.2039)		
Cagaran : Tiada		
(ii) Tujuan : Membiayai Pembinaan Rumah Pangsa Lobak	2,257,596	2,266,919
Jumlah : RM6,750,000		
Faedah : Tiada		
Tempoh Bayaran Balik : 68 tahun (1.1.2012 - 31.1.2079)		
Cagaran : Tiada		
Pinjaman Bank Berlesen		
(i) Tujuan : Membiayai Premis Perniagaan Pusat Perdagangan Paroi	3,823,198	3,966,157
Jumlah : RM4,400,000.00		
Faedah : 6.85%		
Tempoh Bayaran Balik : 20 tahun (1.10.2016 - 30.09.2035)		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank		
Simpanan tetap - RM5,000,000		
(ii) Tujuan : Membiayai Bangunan Wisma Bandar Raya Seremban	36,702,778	38,568,179
Jumlah : RM39,600,000		
Faedah : 6.85%		
Tempoh Bayaran Balik : 16 tahun (1.04.2017 - 30.04.2033)		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank		
Simpanan tetap - RM5,000,000		
(iii) Tujuan : Membiayai Ubahsuai Bangunan Wisma Bandar Raya Seremban	16,350,999	12,542,117
Jumlah : RM18,000,000		
Faedah : 6.85%		
Tempoh Bayaran Balik : 16 tahun (1.06.2018 - 31.05.2034)		
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank		
	<u>60,406,861</u>	<u>58,662,882</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

18. URUSNIAGA BUKAN PERTUKARAN

	2019 RM	2018 RM
Cukai taksiran	64,440,485	61,830,937
Geran kerajaan dan sumbangan awam	44,171,662	40,009,327
Lesen, bayaran pendaftaran dan permit	7,148,247	6,595,705
Sumbangan membantu kadar	2,681,440	3,270,365
Notis dan denda	4,518,089	3,303,710
Lain-lain terimaan	560,401	209,541
	<u>123,520,324</u>	<u>115,219,585</u>

19. URUSNIAGA PERTUKARAN

	2019 RM	2018 RM
Perkhidmatan dan bayaran perkhidmatan	7,604,806	5,053,468
Sewaan	3,727,763	3,139,746
Faedah	2,138,074	2,016,437
Perolehan dari jualan barang	458,070	610,255
	<u>13,928,713</u>	<u>10,819,906</u>

20. PERBELANJAAN PERJALANAN DAN SARA HIDUP

	2019 RM	2018 RM
Makanan dan minuman	13,215	7,414
Penginapan	169,725	208,652
Elaun perjalanan, bayaran tambang bas dan teksis	239,158	269,464
Bayaran-bayaran lain	105,556	13,022
	<u>527,654</u>	<u>498,552</u>

21. UTILITI

	2019 RM	2018 RM
Elektrik	9,224,972	9,026,384
Air	1,410,625	1,599,584
Telefon	670,721	437,844
Pos	149,016	214,504
Pembentungan	80,988	171,682
	<u>11,536,322</u>	<u>11,449,998</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

22. SEWAAN

	2019 RM	2018 RM
Sewaan bangunan pejabat	148,676	608,999
Sewaan alat kelengkapan elektronik yang lain	82,804	102,744
Kenderaan penumpang	500	500
Sewaan pelbagai alat kelengkapan penyiaran	7,500	6,700
Sewaan jentera lain-lain	20,580	14,500
Sewaan jentera pertanian	5,750	25,674
Bayaran sewaan lain-lain	220,700	31,707
	<u>486,510</u>	<u>790,824</u>

23. BEKALAN BAHAN-BAHAN MENTAH

	2019 RM	2018 RM
Bitumen termasuk premix	59,000	591,392
Alat-alat ganti	1,288,523	910,212
Petroleum dan bahan-bahan pembakar	523,041	534,038
Bekalan pertanian	129,368	163,790
Kimia dan bahan-bahan kimia	339,910	309,628
Logam	227,279	198,441
Getah dan barang-barang buatan getah	96,370	95,615
Kayu dan keluaran kayu	26,863	18,905
	<u>2,690,354</u>	<u>2,822,021</u>

24. BEKALAN DAN BAHAN-BAHAN LAIN

	2019 RM	2018 RM
Bekalan pejabat	544,892	677,272
Bekalan tenunan dan barang-barang pakaian	477,305	494,020
Bekalan am	617,892	311,234
Bekalan riadah	30,582	22,790
Bekalan dan bahan fotografi	3,400	9,468
	<u>1,674,071</u>	<u>1,514,784</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

25. PENYELENGGARAAN DAN PEMBAIKAN KECIL

	2019 RM	2018 RM
Penyelenggaraan kemudahan	4,266,088	4,211,965
Penyelenggaraan bangunan termasuk lif dan alat keselamatan	735,719	1,180,831
Penyelenggaraan alat kelengkapan pejabat, perabot dan kelengkapan	15,276	41,697
Penyelenggaraan kenderaan dan jentera	169,643	184,534
Penyelenggaraan alat kelengkapan elektronik	983,350	610,293
Penyelenggaraan alat kelengkapan elektrik	301,448	142,331
Penyelenggaraan alat-alat lain	-	19,495
	6,471,524	6,391,146

26. PERKHIDMATAN IKHTISAS DAN HOSPITALITI

	Nota	2019 RM	2018 RM
Perkhidmatan yang dibeli	(a)	24,453,241	22,711,671
Bayaran kepada pekerja sementara dan sambilan		5,768,481	5,961,727
Keraian, hospitaliti dan honorarium		642,207	947,823
Perkhidmatan percetakan dan menjilid		363,699	535,298
		31,227,628	30,156,519

(a) Perkhidmatan yang dibeli terdiri daripada :

Perkhidmatan yang lain	21,836,499	19,921,679
Perkhidmatan perubatan	714,416	934,845
Perkhidmatan latihan kakitangan	297,380	240,383
Perkhidmatan perlindungan dan keselamatan	588,721	580,836
Perkhidmatan arkitek	-	57,044
Perkhidmatan persediaan makanan	259,799	163,894
Perkhidmatan jurutera	81,565	277,947
Perkhidmatan pengiklanan	112,065	104,859
Perkhidmatan jurukur	18,405	47,022
Perkhidmatan perundangan	198,901	136,266
Perkhidmatan penghantaran bil	38,771	59,142
Perkhidmatan perakaunan dan auditan	47,760	49,940
Perkhidmatan penyenggaraan apartment	16,253	14,242
Perkhidmatan fotografi, blue printing dan mikrofilem	5,000	14,800
Perkhidmatan pengangkutan sampah	1,011	2,095
Perkhidmatan penyelenggaraan	236,695	69,159
Perkhidmatan komputer dan prosesan data	-	37,518
	24,453,241	22,711,671

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

27. PEMBERIAN DALAM NEGERI

	2019 RM	2018 RM
Pemberian kepada Kelab Sukan	213,100	297,000
Pemberian kepada Lain-Lain Persatuan	-	1,245
Bantuan kematian	9,000	3,000
	<u>222,100</u>	<u>301,245</u>

28. TUNTUTAN INSURANS DAN PAMPASAN

	2019 RM	2018 RM
Individu	1,180	6,816
	<u>1,180</u>	<u>6,816</u>

29. FAEDAH

	2019 RM	2018 RM
Faedah yang dibayar atas pinjaman	2,943,193	2,440,271
Pembalikan masa kini	143,457	145,632
	<u>3,086,650</u>	<u>2,585,903</u>

30. PELBAGAI PERBELANJAAN

	2019 RM	2018 RM
Pelbagai termasuk premium insuran, komisen bank	1,115,204	557,266
Cukai, cukai tanah dan duti setem	122,794	121,429
Pulangan balik hasil	80,977	1,952
Belanja peruntukan undang-undang	554,314	-
Cukai barang dan perkhidmatan (GST) terlebih tuntutan	-	2,462,209
	<u>1,873,289</u>	<u>3,142,856</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

31. PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

	2019 RM	2018 RM <i>Seperti yang dinyatakan semula</i>
Menaiktaraf jalan dan lorong-lorong	10,153,694	17,879,516
Memasang dan menukar lampu	2,439,320	2,057,177
Lain-lain infrastruktur	630,380	897,534
Menaiktaraf longkang dan saliran	1,255,682	1,019,512
Keselamatan rangkaian	173,799	6,360
Pengindahan di kawasan Majlis / projek landskap	1,047,110	148,791
Pembangunan sistem aplikasi perisian	5,909	18,922
Menyelenggara pondok menunggu bas	-	140,999
Membina laluan pejalan kaki	64,697	-
Membina billboard sekitar Seremban	-	13,800
Gis secara lan	149,607	111
Menaiktaraf padang bola sepak, tenis dan futsal	-	139,248
Bantuan bencana alam	-	63,243
	<u>15,920,198</u>	<u>22,385,213</u>

32. INSTRUMEN KEWANGAN - DASAR PENGURUSAN RISIKO

Risiko kredit

Risiko kredit adalah risiko kerugian yang mungkin timbul disebabkan oleh kegagalan pihak lain di dalam menjalankan kewajibannya. Pendedahan kepada risiko kredit wujud daripada akaun-akaun belum terima. Bagi wang tunai dan baki di bank, Majlis mengurangkan risiko kredit dengan berurusan secara eksklusif dengan institut kewangan yang mempunyai penarafan kredit yang tinggi.

Objektif Majlis adalah untuk mencari pertumbuhan berterusan sementara meminimumkan kerugian yang timbul kerana peningkatan dalam pendedahan risiko kredit. Majlis hanya berurusan dengan pihak yang mempunyai kelayakan kredit yang baik. Ia telah menjadi polisi Majlis bahawa semua siberhutang yang ingin berdagang hendaklah melalui prosedur pengesahan kredit. Tambahan pula, baki belum terima akan sentiasa dipantau secara berterusan.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

32. INSTRUMEN KEWANGAN - DASAR PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Risiko Kecairan

Risiko kecairan adalah risiko bahawa Majlis akan menghadapi kesukaran dalam memenuhi kewajipan kewangan oleh kerana kekurangan dana. Pendedahan Majlis kepada risiko kecairan wujud daripada perbezaan dalam kematangan aset kewangan dan liabiliti kewangan. Jadual di bawah menunjukkan profil kematangan liabiliti Majlis pada tarikh laporan berdasarkan obligasi pembayaran semula tanpa diskaun kontrak.

	Dalam tempoh setahun RM	Lebih tempoh setahun RM	Jumlah RM
Pada 31 Disember 2019			
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan terakru	20,153,186	-	20,153,186
Pinjaman sewa beli	374,379	686,254	1,060,633
Pinjaman	2,739,085	62,101,290	64,840,375
	<u>23,266,650</u>	<u>62,787,544</u>	<u>86,054,194</u>
Pada 31 Disember 2018			
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan terakru	38,025,346	-	38,025,346
Pinjaman sewa beli	441,949	1,060,634	1,502,583
Pinjaman	1,373,392	61,866,461	63,239,853
	<u>39,840,687</u>	<u>62,927,095</u>	<u>102,767,782</u>

Risiko Kadar Faedah

Risiko kadar faedah adalah risiko bahawa nilai wajar atau aliran tunai masa hadapan bagi instrumen kewangan Majlis akan berubah-ubah kerana perubahan dalam pasaran kadar faedah.

Analisis sensitiviti bagi risiko kadar faedah

Pendedahan Majlis kepada risiko kadar faedah timbul terutamanya daripada pinjaman mereka. Pelaburan Majlis dalam aset kewangan kebanyakannya untuk jangka pendek dan kebanyakannya adalah deposit kewangan.

Pada tarikh pelaporan, jika kadar faedah adalah pada 10 mata asas lebih rendah / tinggi, dengan semua pemboleh ubah lain yang adalah sekata, kekurangan bersih Majlis adalah pada RM568,770 lebih tinggi (2018 : RM550,765).

Aset dan liabiliti kewangan Majlis yang lain adalah tidak mempunyai kesan ketara ke atas Penyata Prestasi Kewangan Majlis.

Nilai Saksama

Nilai dibawa tunai dan kesetaraan tunai, belum terima dan belum dibayar adalah menyamai nilai saksamanya kerana tempoh matangnya yang pendek.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

33. KAKITANGAN PENTING PIHAK PENGURUSAN

Kakitangan penting pihak pengurusan adalah mereka yang mempunyai kuasa dan tanggungjawab untuk perancangan, arahan dan kawalan ke atas aktiviti-aktiviti Majlis sama ada secara langsung atau tidak langsung. Kakitangan penting hanya terdiri oleh Ahli-Ahli Majlis sahaja dimana pembayaran yang dibuat kepada mereka adalah seperti berikut:

	2019	2018
Jumlah kakitangan penting pihak pengurusan	25	25
	2019	2018
	RM	RM
Jumlah ganjaran	711,252	558,859

34. KOMITMEN MODAL

	2019	2018
	RM	RM
Pembinaan gerai	-	585,000
Perisian dalam pelaksanaan	487,943	854,560
Ubahsuai bangunan Majlis Bandaraya Seremban	-	3,177,439
Baikpulih Pasar Besar Seremban	-	6,267,468
	487,943	10,884,467

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

35. NOTA BAGI PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR

Bajet Majlis telah diluluskan dan dibentangkan atas asas tunai bagi tempoh kewangan dari 1 Januari 2019 sehingga 31 Disember 2019. Jumlah bajet ini telah dibentangkan dalam Mesyuarat Khas Belanjawan MPS pada 24 Oktober 2018. Bajet asal telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, Negeri Sembilan pada 12 Disember 2018. Peruntukan tambahan telah dibuat kepada bajet yang telah diluluskan mengikut kelulusan khusus daripada pihak berkuasa yang berkenaan. Peruntukan tambahan ini telah dimasukkan ke dalam bajet asal oleh Majlis setelah menerima kelulusan daripada Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri. Pada tahun 2019, Majlis mencatatkan peruntukan tambahan berjumlah RM8,103,400. Ringkasan peruntukan tambahan di antaranya adalah seperti di bawah :

- (i) Pembayaran Bantuan Khas Kewangan (BKK) berjumlah RM982,600 sepertimana keputusan Kerajaan Negeri iaitu sebulan gaji atau minima RM2,000 kepada pegawai yang berkhidmat bersama pentadbiran Majlis dalam tahun 2018 iaitu mulai 1 Januari 2018 sehingga 17 Disember 2018.
- (ii) Bayaran bagi kerja-kerja baikpulih bangunan Pasar Besar Seremban akibat kebakaran berjumlah RM2,718,000.
- (iii) Bayaran perolehan sistem rangkaian dan keselamatan, perkakasan dan perisian serta infrastruktur ICT dan perolehan membekal dan memasang *Smart Row Precision Air Conditioning (PAC)* di bangunan baru MBS sebanyak RM495,700.
- (iv) Bagi menampung kos perubatan yang dijangka tidak mencukupi sehingga akhir tahun.
- (v) Bagi menampung kenaikan kos pembersihan kepada SW Corp, bayaran kepada kontraktor yang dilantik bagi pembersihan dan pemotongan rumput.
- (vi) Pembayaran kerja-kerja cantasan, penebangan pokok dan pembersihan di dalam kawasan Majlis serta khidmat membuka dan memasang kabinet fail dari pejabat lama ke bangunan pejabat baru.
- (vii) Bayaran akhir pembinaan Taipan Walk Fasa 1 di Senawang berjumlah RM120,300.00

Belanjawan dan penyata kewangan Majlis disediakan dengan menggunakan asas yang berlainan daripada penyata kewangan. Penyata kewangan disediakan pada asas akrual menggunakan klasifikasi berdasarkan jenis perbelanjaan di dalam penyata prestasi kewangan, manakala bajet disediakan pada asas tunai. Jumlah dalam penyata kewangan ini telah disusun semula dari asas akrual kepada asas tunai dan dikelaskan semula dengan pembentangan berada pada asas yang sama sepertimana bajet yang telah diluluskan. Perbandingan jumlah bajet dan sebenar, yang disediakan secara perbandingan dengan bajet yang diluluskan, kemudiannya dibentangkan di dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar. Selain perbezaan asas ini, pelarasan kepada jumlah dalam penyata kewangan juga dibuat untuk perbezaan dalam format dan klasifikasi yang diterima pakai bagi pembentangan penyata kewangan dan bajet yang diluluskan.

Perbezaan masa wujud apabila tempoh bajet disediakan berbeza daripada tempoh kewangan penyata kewangan ini disediakan.

Perbezaan entiti wujud apabila bajet tidak mengambilkira program-program atau aktiviti-aktiviti yang tidak direkodkan di dalam penyata kewangan ini.

Pelarasan antara jumlah sebenar seperti yang dinyatakan dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar dan jumlah sebenar dalam penyata aliran tunai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2019 adalah seperti di bawah.

Penyesuaian antara jumlah sebenar seperti yang dinyatakan di dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar dan jumlah sebenar dalam penyata aliran tunai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2019 adalah seperti di bawah:

	Nota	Operasi RM	Pelaburan RM	Pembiayaan RM	Jumlah RM
Jumlah sebenar di dalam					
Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar		(3,813,016)	(643,358)	3,340,677	(1,115,697)
Perbezaan asas	(a)	10,793,663	(18,489,433)	2,961,663	(4,734,107)
Jumlah sebenar di dalam		<u>6,980,647</u>	<u>(19,132,791)</u>	<u>6,302,340</u>	<u>(5,849,804)</u>
Penyata Aliran Tunai					

Nota a:

Perbezaan asas merujuk kepada pembayaran yang dibuat di dalam tahun kewangan semasa tetapi merupakan pembayaran berhubung tahun kewangan yang lalu.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

36. PELARASAN TAHUN LALU

Sebahagian daripada angka-angka bandingan berikut telah diubahsuai bagi mengambilkira persembahan tahun kewangan semasa.

	Nota	<i>Seperti Dinyatakan Semula RM</i>	<i>Seperti Dinyatakan Terdahulu RM</i>
31.12.2018			
<u>Kesan ke atas Penyata Kedudukan Kewangan</u>			
Hartanah, Loji dan Peralatan	(a)	2,650,516,109	2,635,489,817
Hartanah Pelaburan	(b)	271,236,658	228,956,501
Aset Tak Ketara	(c)	1,183,895	1,166,426
<u>Kesan ke atas Penyata Prestasi Kewangan</u>			
Perbelanjaan pembangunan	(d)	22,385,213	22,402,683
Susutnilai	(e)	9,550,889	143,597,934
<u>Kesan ke atas Penyata Aliran Tunai</u>			
Aliran Tunai Daripada Aktiviti Operasi	(f)	6,244,109	13,320,012
Aliran Tunai Daripada Aktiviti Pelaburan	(g)	(8,621,223)	(21,145,870)

01.01.2018

Kesan ke atas Penyata Kedudukan Kewangan

Hartanah, Loji dan Peralatan	(a)	2,782,038,071	40,047,114
Hartanah Pelaburan	(b)	273,707,352	195,572,570

Pelarasan ini merupakan pelarasan tahun lalu yang dinyatakan semula seperti berikut :

- (a) **Hartanah, Loji dan Peralatan**
Pelarasan tahun lalu dibuat bagi tanah Majlis yang telah diiktiraf pada harga premium. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada nilai oleh Pengarah Penilaian Majlis.
- (b) **Hartanah Pelaburan**
Pelarasan tahun lalu dibuat bagi tanah Hartanah Pelaburan Majlis yang telah diiktiraf pada harga premium. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada nilai oleh Pengarah Penilaian Majlis.
- (c) **Aset Tak Ketara**
Pelarasan tahun lalu dibuat bagi perisian dalam pelaksanaan yang telah diiktiraf sebagai belanja pada tahun sebelum. Perisian tersebut adalah perisian sistem eLesen dan eNilai.
- (d) **Perbelanjaan pembangunan**
Pelarasan tahun lalu kesan daripada pengiktirafan belanja pembangunan sistem kepada perisian komputer dalam pelaksanaan.
- (e) **Susutnilai**
Pelarasan susutnilai bagi pengiktirafan tanah seperti di para (a) dan (b).
- (f) **Aliran Tunai Daripada Aktiviti Operasi**
Kesan daripada pengiktirafan susutnilai dan pelunasan seperti di para (e).
- (g) **Aliran Tunai Daripada Aktiviti Pelaburan**
Kesan daripada pelarasan tahun lalu di para (c).

37. PERKARA PENTING BERLAKU SELEPAS DARIPADA TEMPOH PELAPORAN

37.1 Penubuhan Majlis Bandaraya Seremban

Pada 1 Januari 2020, Majlis telah bercantum dengan Majlis Perbandaran Nilai(MPN) lalu menjadikannya satu Pihak Berkuasa Tempatan yang dikenali sebagai Majlis Bandaraya Seremban selari dengan Perintah Percantuman Majlis Perbandaran Seremban dan Majlis Perbandaran Nilai 2019. Percantuman ini pada dasarnya tidak memberi kesan yang ketara kepada operasi dan kewangan Majlis Bandaraya Seremban.

Di dalam tahun kewangan 2020, Majlis Bandaraya Seremban akan menyediakan penyata kewangannya yang pertama di mana penyata kewangan ini adalah merupakan penyata kewangan terakhir yang akan disediakan oleh Majlis.

Bagi tujuan penyediaan Penyata Kewangan, nilai buku bersih bangunan ini dilaporkan sebanyak RM20,184,245 termasuk kos yang terlibat secara langsung di dalam pembelian tersebut. Bayaran sebanyak RM39,600,000 telah dibiayai melalui pinjaman Bank Islam Malaysia Berhad bagi tempoh selama 15 tahun. Pinjaman dibuat atas nama Majlis dan MPN hanya sebagai penjamin pinjaman sahaja.

37.2 Pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan Pada 18 Mac 2020

Pada 16 Mac 2020 yang lalu, Kerajaan telah mengumumkan Perintah Kawalan Pergerakan ("PKP") bermula daripada 18 Mac 2020 sehingga 31 Mac 2020 bagi mengekang penularan wabak COVID-19. Tempoh PKP ini kemudiannya telah dilanjutkan sehingga 31 Ogos 2020. Sepanjang tempoh PKP ini, Majlis hanya membuka premisnya bermula 4 Mei 2020 bagi segala urusan dengan orang awam.

Pelaksanaan PKP oleh Kerajaan ini tidak memberikan kesan yang ketara ke atas aliran tunai Majlis serta operasi Majlis di masa hadapan kecuali Majlis telah memberikan pengecualian sewaan premis selama 3 bulan di mana anggaran sewaan premis yang tidak boleh dikutip oleh Majlis adalah berjumlah RM1,036,382.

Tiada pelarasan yang dibuat ke atas aset dan liabiliti Majlis pada tarikh pelaporan disebabkan oleh kesan PKP kerana PKP yang dilaksanakan oleh Kerajaan adalah untuk membendung penularan wabak COVID-19 dan bukannya disebabkan oleh wabak tersebut. Ahli-ahli Majlis berpendapat bahawa PKP ini tidak memberikan bukti keadaan yang wujud pada akhir tempoh pelaporan dan ia dinilai sebagai peristiwa yang tidak perlu dilaraskan (*non-adjusting events*).

